

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pėtynčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose \$1.50
Kitose Viešpatystėse \$2.00
„T Ė V Y N Ė“,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

T Ė V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T Ė V Y N Ė“,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

No. 16

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918

New York, N. Y., Balandžio (April) 16, 1926.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVII

Baisi Eksplozija Laive Sovietų ir Baltijo Valstybių Sutartys

25 ŽMONĖS ŽUVO EKSPLOZIJOS.

Port Arthur, Texas — Laive „The Gulf of Venezuela“ anksti sekmadienio ryte, bal. 11, ištiko eksplozija. 25 žmonės, jurininkai, žuvo, 11 tapo sužeista, 8 jų sunkiai.

Kalbama laivo kubiluose buvo 85,000 bačkų gazalino, kuris manyta vežti į šiaurines Atlantiko pakraščio vietas.

Eksplozijos trenksmas buvo taip smarkus, kad jis girdėta keliolikos mylių tolimoj. Po to sekė kelios menkesnės eksplozijos. Laivas paskendo liepsnose.

Iš miesto atvyko gaisrininkai. Bandyta kovoti su liepsna vandeniui. Vanduo tečiaus tik kurstė liepsną. Chemikalės ruktys buvo ta priemonė, kurių liejimas per kokią porą valandų padėmė siautojančią ugnį.

Kai jau liepsna tapo apmalšinta, imtasi ieškoti laivonai žuvusiųjų. Daugumos žuvusiųjų jureivių laivonai pasirodė taip sudegę, kad negalima buvo nė pažinti jų: kai kurie laivonai virto tik anglimi ir pelenais.

Išliko gyvi tie keletas jureiviai, kuriems po pirmos eksplozijos pavyko išokti į vandenį, iš kur juos išgelbėjo pagalbos valtytys. Vienok ir tie nukentėjo, ir kai kurie jų, manoma, vargiai pasveiks.

Kiek nuostolių pinigais eksplozija padarė, kolie kas nesuskaityta. Žinoma tik tiek, kad metai laiko atgal laivas buvo remontuotas ir kad remontas ir nauji įtaisai kainavę apie 350,000 dolarių. Suprantama, po tokios eksplozijos, ne daug kas beliko iš paties laivo.

SUTARTYS TARP ŠOVIETŲ IR BALTIJOS VALSTIJŲ.

Riga, Latvija — Sulig žiniomis iš Maskvos Rusijos sovietų valdžia įsakiusi savo diplomatiniams agentams Varšavoj, Kaune, Rygoje, Revely ir Helsinkiuose atnaujinti derybas su tų šalių valdžiomis dėl rubežių ir pramonės bei prekybos santykių nusakymo. Maskva, sakoma, siulijanti štai ką: 1 — užtikrinti pastovumą esančių rubežių linijos; 2 — pasižadėti nepulti vienai valstybei kitos; 3 — pasižadėti laikytis neutralumo, jeigu kuri padariusi šią sutartį valstybių išvėltų su kuo nors karėn; 4 — pasižadėti neiti jokion koaliejon, kuri bus taikoma prieš pasirašiusią sutartį valstybę; 5 — pagaminti sutarties ramiam išsprendimui bendrų nesuspriamtųjų; 6 —

padaryti ekonomines sutartis. Sakoma, kad šitokių sutarčių Maskva norinti padaryti su Varšava ir su Finlandija — su kiekviena atskirai, o su Lietuva, Latvija ir Estija padaryti vieną bendrą sutartį.

ILEIS SVETIMŠALIUS DALYVAUŠIUS KARĖJE.

Washington — Senato imigracijos komisija priėmė patvarkymą, kuris duos per metus laiko pirmenybę įvažiuoti Amerikon imigrantams, tarnavusiems karo laiku Amerikos armijoje ir su garbe paleistus iš armijos; toji pirmenybė prieš kitus norinčius įvažiuoti į J. V. svetimšalius bus suteikta karės veteranų žmonoms, o taipgi vaikams, ne senesniems kaip 18 metų amžiaus.

IŠ AUDĖJŲ STREIKO.

Passaic, N. J. — Passaico policija „dirba“ išsijuosusi. Balandžio 6 ji areštavo keliolika streikininkų ir streikininkų, žinoma, pirma smarkiai sumušusi daugybę žmonių. Tokios pat muštynės įvyko sekama dieną, kurią ir vėl padaryta areštų. Balandžio 10 d. policija išskleidė parodą 5,000 kudiškių. Kai kurie jaunuolių taipgi areštuota. Pagalios poeicija užpuolė streikuojančių offisus ir areštavo streiko vedėją Waisbordą. Weisbordas laikyta kalėjime dar pirmadieny, bal. 12. Visos jo advokatų pastangos išbieluoti nepavyko. Tikrų kaltinimų prieš Weisbordą dar nepaskelbta. Nėra tečiaus abejonės, kad policija suras „jų pakankamai, nes, anot tos patarlės, kai norima šuva karti, t. e. sunku virvę surasti.

AMERIKOS KOMUNISTAI APLEIDO 3 INTERNACIONALĄ.

Paryžius — Pask leidžiamia rusų laikraščio „Poslednija Novosti“, kuone visos pietų ir centralinės Amerikos komunistinės organizacijos atsimitusios nuo Trečiojo Internacionalo. Laikraštis išspausdino laišką, buk pasirašytą Argentinos, Brazilijos, Čili ir kitų vadinamųjų latinų Amerikos valstybių komunistinių organizacijų delegatų į Trečiąjį Internacionala. Šiame laiške nurodoma, kad kalbamų valstybių komunistinės organizacijos negali pakęsti Maskvos diktatūros, uždėtos ant kitų valstybių komunistų; kad jos pasmerkia budus, kuriais parupinama fondai Trečiojo Internacionalo propagandai va-

ryti, ypač falšvų pinigų dirbimą; kad jos negali pakęsti bandytinės politikos metodu, kuriais Maskva stengiasi kurstyti svetimos šalyse neva sociales revoliucijas, ir tt. Laiško autoriai nurodo, kad kiekvienas sąžiningas komunistas privalažs užmiršti kelią į Maskvą, kurį rodo Zinovjevas, Radekas ir ko. Kiek toje žinioje yra teisybės, galima bus sužinoti vėliau. Laiškas gali buti ir suklastuotas.

Albany, N. Y. — Valstijos legislatura — atstovų butas iš 22 bilių, taikytų kovai prieš kriminalius nusikaltimus, priėmė 4. Priimtotos priemonės kovai su kriminaliais nusikaltimais skiria kriminalistams daug sunkesnes baumes, nekad iki šiol jie gaudavo.

Rymas — V. A. Gibson, airė moteris, kėsinosi nužudyti Italijos fašistų vadą, diktatorių Mussolini. Pastarasis lengvai sužeistas. Moteris areštuota. Fašistai sumušė parlamento atstovą Giovanni Amendolą, parlamento opozicijos prieš fašistus vadą. Amendola vargiai bepasveiksias.

San Louis Oyeispo, Cal. — Kilo gaisras Union Oil Company aliejaus rezervuaruose. Kubilams sproguos, aliejus užliejo daugiau kaip dviejų kertuotų mylių žemės plotą. Gaisras sunaikino 6,000,000 bačkų aliejaus. Medžiaginiai nuostoliai apskaitoma į \$15,000,000. Degančio aliejaus suodžių vėjas nešė 90 mylių nuo gaisro vietos.

Berlynas, Vokietija — Amerikos bankininkas Hariman nutraukė derybas su Vokietijos ir Sovietų Rusijos atstovais, vestas tikslu finansuoti vokiečių prekių eksportu į Rusiją. Hariman manė paskolinti rusams ir vokiečiams \$35,000,000. Jis nutraukė derybas dėl Jung. Valstijų valdžios perspėjimo.

New York — New Yorko tranzito komisijos paskelbtomis žiniomis, kasdien atvyksta į mlestą ir apleidžia jį 500,000 žmonių. Toliaus, „svėčių“, t. y. vizituojančių miestą žmonių New Yorkas turi kasdien apie 130,000.

Pekin, Činija — Generalas Wu Pei Fu, užgriebė Činijos sostinę Pekiną. Činijos prezidentas Tuan Chi Jui areštuotas.

London — Anglų sindikatas, kuriam priklauso dideli žemės plotai Panamos kanalo srity, paskelbė žinių, buk sindikato komisija užtikusi ant savo žemės ir žemėse daug aukso. Aukso, girdi esama tiek, kad galima drąsiai manyti, jog tai busia turtingiausi aukso laukai šiandien.

Iš Lietuvos Laikraščių REIKALAUJA PALEISTI KLAIPĖDOS SEIMELI.

Kas bus su Klaipėdos Krašto Seimeliu? Ar Seimelis, toki gerbtina parlamentarinė įstaiga — tik makulaturai gaminti? Priėmė skubius ir lėtus įstatymų projektus, malonėjo juos didžia gesta išversti į antraeilę lietuvių kalbą ir visą įstatymų pundą pasiuntė p. Gubernatoriui pasirašyti. Pasirodo, nėra nė vieno įstatymo, kuris būtų priimtas abėjomis krašto kalbomis. Tai viena. Antra, rodos kiekvienas tų įstatymų kai kuriais nuostatais apsilenkia su Konvencija, trečia, priimta net įstatymai, kurie neįeina Kprašto Seimelio kompetencijon. Ir iš viso einheitsfrontlerių prakaito Seimely išėjo tik mišinys priešistorinių nesąmonių. Kol Seimelis dar gyvas, tegu jis pakrapšto pakaušį ir tegu bent prieš dvylikta dar susiprotėja pa-keisti savo nelenimą kryptį, o dvyliktai išmušus nebe laikas senos dienos ipročiais gyventi. Mes jau gauname iš visuomenės reikalavimų Seimelį paleisti, idant kartą baigtus einheitsfrontlerių gloringas viešpatavimas, kuris juk jau per tą trumpą laiką tiek nelaimių kraštui padarė.

PAGALBA NUKENTĖJUSIEMS NUO POTVYONIO.

Ministerių Kabinetas pasikyrė nukentėjusiems nuo potvynio Kauno gyventojams 100,000 lt. pašalpos ir pavedė p. vidaus reikalų ministeriui organizuoti greitą pagalbą.

KAUNO STATYBA IR PAGRAŽINIMAS.

Praėjusiais metais Kauno miesto valdyba davė leidimus muriniam namams statyti: 83 gyvenamiesiems ir 22 negyvenamiesiems ir mediniams: 224 gyvenamiesiems ir 166 negyvenamiesiems ir 8 prekybos ir pramonės reikalingams. Be to, daug duota leidimų remantuoti seniems namams. Daug išlyginta ir pergrįsta gatvių, įtaisyta cementiniai šaligatviai, sutvarkytas miesto sodnas ir aikštėse padaryti klombos ir apsodintos gėlėmis.

SIULOMA KAUNO MIESTO PASKOLA.

Vakarykščiame Miesto Tarybos posėdy pirmu punktu svarstyta naujos miestui paskolos pasiulymas kanalizacijos, vandentiekio ir tramvajaus reikalams sumoj 25,000,000 lt. Išklaušius burmistro p. Vileišio pranešimą nutarta siųsti vieną atstovą į Paryžių be tarpiai derėtis su paskolos pasiulytojais. Paskola siuloma išmokėjimui 25 metams. Būžiuoti numatomas pats burmistras p. Vileišis, kurs greičiausiai laiku ir išvyksta.

KUN. ŠMULKŠTYS IR „RYTO“ REDAKTORIUS NUBAUSTI.

Kun. Šmulkštys savo laiku buvo apšmeižęs žydų frakciją seime, esą ši frakcija įprašiusi Amerikos žydų spauda varyti propagandą prieš Lietuvos nepriklausomybę. Žydų frakcija tuo išsiseidusi patraukė autorių kun. Šmulkštys ir „Ryto“ redaktorių teismo atsakomybėn.

SUGAUTI LENKŲ ŠNIPAI.

Kovo 23 d. I Nov. Taikos Teisėjas kun. Šmulkštis ir „Ryto“ redaktorių pripažino kaltais neteisėnų šmeižtų skleidime ir nubaudė abudu po 5 paras arešto.

KIEK GYVULIŲ IŠVEŽTA UŽSIENIN.

Praėjusiais metais iš Lietuvos užsienin, išvežta apie 23 tūkstančių arklų, apie 10 tūkst. raguočių, 40 tūkst. kiaulių ir žasų; vištų apie 300 tūkst. Arklų ir raguočių išvežta beveik tiek, kiek 1924 m., bet kitų gyvulių ir paukščių daug mažiau.

DUOS PENSIJAS VIŠIEMS INVALIDAMS.

Ministerių kabinetas, pasirėmęs atatinckamu įstatymu, nutarė, kad pensijas gaus visi karo invalidai. Tuo budu pensijos bus ski-

Kas nesumoka, tam šliubo neduoda, to vaiko nekrikštija. Kunigas parapijai savo patogumams pridarė 8,000 litų skolos. Žmonės skursto be medžių, be skatiko, o kunigams norisi visokių patogumų. Tai jie taip žmones myli.

KAUNO STATYBA IR PAGRAŽINIMAS.

Praėjusiais metais Kauno miesto valdyba davė leidimus muriniam namams statyti: 83 gyvenamiesiems ir 22 negyvenamiesiems ir mediniams: 224 gyvenamiesiems ir 166 negyvenamiesiems ir 8 prekybos ir pramonės reikalingams. Be to, daug duota leidimų remantuoti seniems namams. Daug išlyginta ir pergrįsta gatvių, įtaisyta cementiniai šaligatviai, sutvarkytas miesto sodnas ir aikštėse padaryti klombos ir apsodintos gėlėmis.

SIULOMA KAUNO MIESTO PASKOLA.

Vakarykščiame Miesto Tarybos posėdy pirmu punktu svarstyta naujos miestui paskolos pasiulymas kanalizacijos, vandentiekio ir tramvajaus reikalams sumoj 25,000,000 lt. Išklaušius burmistro p. Vileišio pranešimą nutarta siųsti vieną atstovą į Paryžių be tarpiai derėtis su paskolos pasiulytojais. Paskola siuloma išmokėjimui 25 metams. Būžiuoti numatomas pats burmistras p. Vileišis, kurs greičiausiai laiku ir išvyksta.

KUN. ŠMULKŠTYS IR „RYTO“ REDAKTORIUS NUBAUSTI.

Kun. Šmulkštys savo laiku buvo apšmeižęs žydų frakciją seime, esą ši frakcija įprašiusi Amerikos žydų spauda varyti propagandą prieš Lietuvos nepriklausomybę. Žydų frakcija tuo išsiseidusi patraukė autorių kun. Šmulkštys ir „Ryto“ redaktorių teismo atsakomybėn.

SUGAUTI LENKŲ ŠNIPAI.

Kovo 23 d. I Nov. Taikos Teisėjas kun. Šmulkštis ir „Ryto“ redaktorių pripažino kaltais neteisėnų šmeižtų skleidime ir nubaudė abudu po 5 paras arešto.

KIEK GYVULIŲ IŠVEŽTA UŽSIENIN.

Praėjusiais metais iš Lietuvos užsienin, išvežta apie 23 tūkstančių arklų, apie 10 tūkst. raguočių, 40 tūkst. kiaulių ir žasų; vištų apie 300 tūkst. Arklų ir raguočių išvežta beveik tiek, kiek 1924 m., bet kitų gyvulių ir paukščių daug mažiau.

DUOS PENSIJAS VIŠIEMS INVALIDAMS.

Ministerių kabinetas, pasirėmęs atatinckamu įstatymu, nutarė, kad pensijas gaus visi karo invalidai. Tuo budu pensijos bus ski-

Vilniaus Lietuvių Protestas

Šių metų vasario 28 d. ir kovo 8 d. lenkų valdžia uždarė 36 lietuvių „Ryto“ laikomas mokyklas Švenčionių apskrityje: butent Kunigiškėje, Pašaminėje, Kulniškėje, Lauženuose, Karklynėje, Kaščiukuose, Juršenuose, Girminiuose, Daukšiuose, Kieriškėje, Malykuose, Kanišiuose, Targnuose, Palušėje, Kukliuose, Maksiuose, Gailiuose, Ramaniuose, Linkonyse, Bukliškėje, Jacunuose, Kretonyse, Jankaušėnuose, Mežonyse, Dainiuose, Staniunuose, Antakmenėje, Liekiuose, Mykalave, Sabališkėje, Bernotuose, Didžiasalyje, Astiraiškyje, Sabališkėje ir Kiškiuose.

Apie pusantro tūkstančio mokinių mustojo mokslo prigimta suprantama savo kalba, kuri yra garantuota Versalės Traktato apie mažumų teises. Ten lenkų valdžia pasiketino leisti laisvai

vystytis kitataučių mokykloms, net joms pinigiskai padėti.

Uždarymo priežastį valdžia nurodo stoką cenzuotų su pilnomis kvalifikacijos mokytojų, kurių nereikalauja bendros valstybinės teisės iki 1928 metų; ir juo labiau, kad lenkiškose valstybinėse ir privatiškose mokyklose, kurių yra Švenčionių apskrityje apie 300, o kvalifikuotų mokytojų jose tėra vos apie 30 asmenų. Taigi toks uždarymas lietuviškų privatinų mokyklų ir išmetimas apie pusantro tūkstančio vaikų iš mokslo įstaigų yra tiktai ryškiausias persekiojimas juos sulenkinti. Prieš tokį nežmonišką persekiojimą, tautinių pasižadėjimų lauzymą ir žiaurų lenkinimą kuogriežčiausiai protestuojame.

Švenčionių „Ryto“ Švietimo Draugijos Valdyba.

Lietuvos Kunigiškoji Reakcija

Prasidėjus Lietuvos Seimo rinkimų kampanijai ir kunikiškoji reakcija pradėjo stropiau darbuotis. Lietuvos laikraščiai praneša apie pažangiųjų partijų susirinkimų ardyumą, kurį atlieka policija ir klerikalinis jaunimas. Taipgi uoliai darbuojasi ir apskričių viršininkai, net uždarinėdami darbininkų profesines organizacijas. Daromos kratos, terorizuojami ne klerikalinio nusistatymo piliečiai ir tt. Ir tai tik pradžia — tik paskelbus rinkimus jau šitiek atlika, todėl reikia tikėtis, kad dabar Lietuvos klerikalinė reakcija jau plitnu frontu veikia. Štai „Lietuvos Žinių“ 70 Nr. kovo 25 d., išėjo su baltu pirmu puslapiu — net ir antgalvis to „baisaus“ straipsnio išbrauktas. Vadinas, ir cenzoriai dirba išsijuose.

„Lietuvos Ukininkas“ paskelbia kroniką atliktų kuniginės reakcijos darbų tik iki kovo 20 d. Štai ta kronika:

Kaip ir reikėjo laukti, rinkimams besiantinant jau pradėta imtis areštų, kratų, teroro. Štai kovo 11 d. Sedoje policijos suimtas Ž. Kalvarijos veikėjas, Šarnelės kaimo pil. Ant. Jonauskis, buk tai pristatyta Mažeikių Taikos Teisėjui, kai po nusižengęs kokiame tai mitinge Mažeikiuos. Taikos Teisėjas nustebeš tokia policijos turbacija — Jonauską liepė paleisti. A. Jonauskas už bereikalingą tampy-

mą po šaltąsias, žada prieš ponus kelt kriminalę bylą.

Tą pat vakarą Ž. Kalvarijoje Telšių politinė policija su trimis Sedos policieikais darė kratas pas miestelėnus Bužinauskius, kur radę dvi vožni brošiuri priešingas klebonijos mokslui. Krata daryta apie 10 val. ir pas vietos Kultūros burelio literatūros platintoją Pr. Staškų, pas kurį „deja“ nieko nerasta nekleboniška. Vienok polic. grasinęs, kad busi kalėjime, kam negerus raštus platinti! Mat šis vaikinas pardavinėja pažang. laikraščius ir knygas... Tą pat naktį — rytmetį daryta krata Barstyčių m. ir ten nieko „paušedno“ nerasta.

Naktį iš kovo 18 d. į 19 Telšiuose iškresti „Žemaičio“ redaktorių p. Šaikunas ir buv. šaulių sąjungos skyriaus vadas Radzišauskas. Kratoj, kuri tęsės nuo 9 val. vakaro iki 3 val. ryto, dalyvavo pats apskr. viršininkas Petrauskas, policijos viršininkai ir kit — iš viso 9 galvos. Nors ir sunkiai dirbo bet nieko nerado.

Kaune kovo 20 d. policija sukfonfiskavo „Varpo“ bendrovės spaustuvėj visiškaikalto turinio priešrinkiminę knygutę „Ko nerinkti ir kas rinkti“. Tuo pat laiku du. vyresni policieiskiai atėjo į Valstiečių Liaudininkų centro biurą ir padarė kratą.

Tai dar tik pirmieji žygiai, bet tas jau rodo, kad panašūs žygiai pasikartos visoj Lietuvoj ir kad tomis priemonėmis kadamai mano laimėti rinkimus. Tik kažin ar užteks visiems piliečiams iškresti policininkų ir ar valios visus pažangiuosius žmones sukūšti į kalėjimą.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vaitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisy su savimi nuožiuos. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

IMIGRANTŲ RE-GISTRACIJOS KLAUSIMU.

Pirm poros savaičių Civilių Laisvių Unijos, Federinės Bažnyčių Tarybos, Amerikos Darbo Federacijos ir kai kurių kitų organizacijų atstovai buvo nuvykę Washingtonan. Jie nuykto ten tikslu pareikšti jų organizacijų priešingumą esantiems Kongrese biliams (įstatymų sumanymams), kurie reikalauja svetimšalių registracijos Jungtinėse Valstijose.

Kaip jau buvo ne kartą nurodyta, didžiausio šimtaprocentinių amerikiečių priitarimo randa biliai, kurie, jeigu jie taptų įstatymu, reikalautų ve ko: 1 — kad kas metas tam tikru laiku svetimšaliai užsiregistruotų, sakysime, policijos nuovadose ar kuriose kitose įstaigose, parodytų kada ir kaip atvyko jie į šią šalį ir paliktų savo paveikslus, pirštų antspaudus registracijos popierose; 2 — kad neužsiregistravusieji asmenys būtų deportuojami vien del to, jog neužsiregistravo; 3 — kad padarius šį įstatymą veikliu, bus leista įstatymų pildymo dabotojams, pavyzdžiui, policistams arba tam tikriems agentams sulgy jų nuožiuos kamantinėti ateivius, reikalauti registracijos kortos bile kuriuo laiku ir bile kurioj vietoj; ir jau ateivis turės parodyti, kad jis teisėtai gyvena šioj šaly, o įstatymų pildymo dabotojai nebus reikalaujami parodyti, kad jie turi rimto pamato sulaukyti ir kamantinėti žmogų, kaip kad įstatymai reikalauja dabar.

Kalbamų bilijų sumanytojai ir pritarėjai tvirtina, kad svetimšalių registracija reikalinga kovai prieš vagis, plėšikus, galvažudžius. Gerai. Bet ar tik vienu svetimšalių tarpe esama vagių, plėšikų, galvažudžių? Ar ne didesnis kriminalistų skaičius yra tikri amerikiečiai, čia gimę čia augę? Ar ne amerikietis buvo Chapman? Ar ne amerikietis yra Whittmore? Ir jeigu jau norima registruoti svetimšaliai pasekmingesnei kovai su kriminalistais, tai daug logiškiau būtų reikalauti registracijos kortų iš visų šalies gyventojų — ir svetimšalių ir piliečių.

Registracijos bilijų autoriai ir jų šalininkai sako, kad svetimšalių registracija reikalinga taipgi sulaukyti šmugelį svetimšalių į Jungtines Valstijas. Gerai. Bet kodėl nebaudžiama šmugelinku, kurie lauzo atveiybės įstatymus? Į tai mūsų valdonai atsako: todėl, kad nepajiegama, todėl kad per daug šaliai kainuotų pasekminga kova su imigrantų šmugeliu. Tačiau ar mažiau kainuos šaliai registra-

cija, nuolatini dabojimas kelių milijonų svetimšalių, gyvenančių čia?

Ir ar atsieks registracija tikslo? Ar valdžia mano, kad vagys, plėšikai, galvažudžiai, šmugeliu patekusieji Amerikon svetimšaliai, kovai prieš kuriuos neva taikoma kalbamieji biliai, gražiai, liuosa valia eis į policijos nuovadas, registruosis, paliks savo pirštų antspaudus? Tegul valdžia ne laukia jų. Jie mokės ir be registracijos kortų taip jau smagiai ir linksmai vaikštinėti Broadway ir Main gatvėmis ir sekti savo „amata“, kaip kad sekė ji iki šiam laikui. Be to, juk visose policijos galerijose yra paveikslai, pirštų antspaudai ir kitokios kriminalistų savybės surinktos.

Siuolomieji ateivių registracijos įstatymai užgūs, taps tikra našta tik milijonams ramių, paklusnių įstatymams gyventojų. Jeigu tik koks žmogus negrumulios tabako arba Wrigley gumos; jeigu jo veidas nebus pailgas ir išdžiūvęs; jeigu dar, gink Dieve, augins usus arba barzdą, — jis tuo patim taps nuožiuora kiekvienam policistui. Ir tegul toks asmuo neužmiršta namie registracijos kortos! Jam, kaip matai, lemata atsidurti policijos nuovadose. Ir tik atbėgusi nuovadon su jo registracijos korta pati arba vaikai, ar draugai parsives ji namo vakarienei ir makvinei.

Ir ne svarbu, kad asmuo bus pilietis. Sulgy siulomų įstatymų ne policija ir ne valdžios agentai turės įrodinėti, kodėl jie sulaukė tą ar kitą asmenį, bet asmuo turės parodyti, kad ji galima paliuosuoti.

Beje, registracijos bilijų autoriai ir jų šalininkai sako, jog registracijos kortos ir pirštų antspaudai bus lyg koks paspartas, lyg paliudymas svetimšaliui, kad jis teisėtai gyvena šioj šaly, o įstatymų pildymo dabotojai nebus reikalaujami parodyti, kad jie turi rimto pamato sulaukyti ir kamantinėti žmogų, kaip kad įstatymai reikalauja dabar.

Augščiau suminėti įstatymų sumanymai yra tikrai reakeingas žygis suvaržymui svetimšalių laisvės. Todėl pareiga kiekvieno laisvę mylinčio šio krašto piliečio dėti visų pastangų, kad šie reakeionieriški svetimšalių registracijos įstatymų sumanymai būtų nublokšti šalin.

NAUJOS LENKŲ AVANTIUIROS.

Varšavos avantiuristų žygiai prieš Lietuvą ir okupuotos Lietuvos dalies lietuvius aiškiai liudija, kad jiems rupi išprovokuoti Lietuvą prie didesnių ginkluotų susirėmimų su lenkais. Netik kad lenkai nepildė Tautų Sąjungos Tarybos pirmininko p. Scialoja įsakymo atstatyti senąją padėties demarkacijos linijoje — pasitraukti iš užimtos Lietuvos teritorijos ploto, bet jie organizuoja net naujus puolimus.

Antras begėdiškas Varšavos avantiuristų žygis, apskritų net 21 lietuvių mokyklos. Laikraščiai prane-

ša, kad žiauriausiomis priemonėmis lenkų policija išvaikė iš mokyklų mokytojus ir apie 800 mokinių ir mokyklas uždare. Matomai, lenkai nori šito paties susilaukti ir prieš lenkus, gyvenančius Lietuvoje. Jie taipgi mano, kad lietuviai imsis ginklu atstatyti demarkacijos senąją padėtį, kuomet Tautų Sąjungos Tarybos pirmininkas pripažino lenkus užpuolikais.

Sitoki žygiai iš Lietuvos pusės lenkams duotų galiomybės pastatyti save puolamųjų žmonių pozicijoje. Jiems labai reikalinga tokia progą, nes vos iškilus klausimui jų įvedimo į Tautų Sąjungos Tarybą, viso pasaulio rimtieji politikai ir bešališkieji laikraščiai pradėjo įrodinėti, kad Lenkijai negalima tokios vietos suteikti, nes ji pasyžymėjusi tarptautinių sutarčių lauzimu ir pirmoje vietoje iškišo Vilniaus užgrobumo įvykius. Taipgi ir Lietuvos valdžia įteikė rimtą protesto notą T. Sąjungos Tarybai prieš lenkų priėmimą į Tarybos narius. Beabejone, prisidėjo lenkų interesų pabloginimui Tautų Sąjungoje ir pastarasis jų puolimas Lietuvos ir užėmimas kad ir mažo ploto Lietuvos teritorijos.

Todel dabar kad ir mažiausias lietuvių žygis prieš lenkus gerokai sutvirtintų Lenkijos poziciją tarptautinėje politikoje. O Varšava puikiai moka išnaudoti kiekvieną progą prieš Lietuvą ir menkiausį dalykėli išpučia į didžiausį burbulą. Tegul Lietuvos valdžia pajudina nors vieną lenkų mokyklą Lietuvoje, o pamatytumem, kad viso pasaulio spauda būtų užpildyta Varšavos lementacijomis apie lenkų „kankinimus“ Lietuvos valstybeje.

Kitas motyvas šitų Varšavos avantiurų prieš Lietuvą ir lietuvius gali būti tas, kad pasitarnavus Lietuvos klerikalams Seimo rinkimuose. Niekam nėra paslaptimi, kad Lietuvos klerikaliniai valdonai nuolankauja Vatikano lenkiškąją orientacijai. Yra net kokių Lietuvos klerikalizmo viršūnėse žmonių, kurie netiki nepriklausomos Lietuvos išsilikimui ir savo katalikiškąs akis kreipia į Vatikano palaimintą katalikišką Varšavą. Lenkams labai svarbu, kad šitokio nusistatymo žmonės ir toliau Lietuvą valdytų. Kuomet laimės Lietuvos Seimo rinkimus, pažangiosios partijos, kurios griežtai be jokių svyravimų stovi už išlaikymą nepriklausomos Lietuvos, tuomet pasunkėja ir lenkų su Vatikano pagalba siekiamas tikslas — galinga katalikiška Lenkija.

Todel labai galimas daktas, kad Varšavos avantiuristai dabar pradėjo smauginti Vilniaus krašto lietuvius ir demonstruoti savo naujų puolimų prisirengimus, kad tuo budu atitraukus pažangiosios visuomenės dėmę nuo Seimo rinkimų į grešiantį tautai pavojų ir į smaugiamus Vilniaus krašto lietuvius. Juk tik pažangioji Lietuvos visuomenė širdingai susirūpinusi Lietuvos ateitimi ir kiekvienas Lietuvos valstybės pavojus, kiekviena pavergtų brolių skriauda tik pažangiosios

visuomenės pilnai atjaučiama. Bet ar lenkai pasieks savo tikslų šiomis naujomis avantiuromis — artima ateitis parodys.

PERŽVALGA

NETIKI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBE.

Kauno „Lietuvoje“ aprašoma, kaip vienas Lietuvos universiteto teologijos profesorius kunigas popiežiaus karunacijos dienoje, begarbindamas Vatikano žugius linkui Lietuvos, pasakė net štai ką:

„Lig šiol mūsų politikų kalbos sukasi apie tai, kur orientuotis: į vakarus ar į rytus? Tokios orientacijos nereturėtų esą būti. Šv. Tėvas valdo 300 milijonų katalikų, tai jis geriausiai gali užstoti Lietuvą.“

Vadinasi, šitas kunigiškas profesorius beveltytu, kad patys lietuviui nesirūpintų savo krašto ateitimi ir atsiduotų „švento tėvo“ malonei — į kur jis Lietuvos ateitį pasuks, ten bus gerai. Bet „Lietuvis“ toliau štai ką pasako:

„Bet orientacija į šv. Tėvą eina į pietus... (į Lenkiją. „T.“ Red.).

„Kitas teologijos docentas (jau ne kunigas) papildė savo kolegą, tik ne prakalbo, o pašnekiesiu, kur jis pasisakė netikės, kad Lietuva likianti nepriklausoma valstybe. Mat, lietuvių esą maža tauta ir užsikrėtusi masonerija ir materializmo puvenomis, neturinti gerų teisingų vadų, galinčių tinkamai valdyti šalį ir jai atstovauti.“

„Sudėjus abiejų profesorių nuomones, išeina, kad kr. demokratų sferose netikima nepriklausomos Lietuvos ateitimi. Atmetus rytų ir vakarų orientaciją, palieka tik pietų orientacija, kur yra sudurstyta didelė katalikiška valstybė. Tai juk atatinka ir Vatikano norams.“

NEMALONŲ LENKAM PRIMINIMAL.

Anglijos liberalų vadas David Lloyd George, smerkdamas parlamente užsienių reikalų ministrų Chamberlain'ą už rėmimą Lenkijos įtubdymo Tautų Sąjungos Tarybon, tarpe kitko išsireiškė sekamai:

„Želigovalkis yra tasai žmogus, kuris užėmė Vilnių Lenkijos naudai ir nepaisė Tautų Sąjungos įsakymo pasitraukti iš to miesto. Nors jo valdžia oficialiai atsižadėjo jį, bet paskui respublikos prezidentas apdovanojo jį garbingiausia vieta, kokią tik tai ga-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. S. BIEŽIS, 2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill. Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

AR IŠGYDOMA DŽIOVA?

(Tąsa iš pereito num.)

Kova su džiova turi priklausyti visai valstybei. Prie jos turi prisidėti ir valdžia, ir savivaldybės, ir patys gyventojai. delėmis pastangomis džiova yra apgalima, išgydoma.

Kova su džiova yra sunki, ilga, daug darbo ir daug pinigų reikalauja. Tik di-

Valstybė sveikatos reikalams skiria permaža pinigų. 1925 metams Lietuvos Respublikos išlaidų samatoj sveikatos reikalams skiriama tik apie 1½ milijono litų, tai išneša tik apie 28 liet. centų vienam gyventojui, o New Yorko valstybei tiems reikalams išleidžiama apie 20 litų kiekvienai galvai, t. y. apie 25 kartus daugiau.

Turime prisipažinti, kad kovai su tokia baisia liga mes neturime dar nei geros pradžios. Pas mus nėra nei vienos džiovininkams ligoninės, nei vienos sanatorijos, yra tik vienas džiovininkams Kauno miesto savivaldybės 1924 m. įsteigtas dispenseras; mes neturime išlavintų kovai su džiova seselių, mažai turime ir gydytojų, gerai su tos kovos budais apsipažinusių.

Tokiais pačiais budais kovojama su džiova ir daugely kitų Amerikos valstybių. O pas mus Lietuvoje?

Savo keliu visur rupinamasi švaros palaikymu: ir gatvėse, ir mokyklose, ir vagonuose, ir restoranuose, ir bažnyčiose, ir tarnybų vietose, ir dirbtuvėse, kad kuomažiausia būtų dulkių, kad kuodaugiausia būtų tyro oro. Oras, saulė, vanduo, maistas tai geriausi ginklai kovoje su tuberkuliozu (su džiova).

Laikas būtų visiems tai suprasti ir pradėti iš tikrųjų kovoti su ta baisia mūsų sveikatos ir mūsų turtų aikvotoja.

Dr. K. Grinius.

(„Sveikata“)

DAR KELETAS PASTABŲ KOVOS PRIEŠ DŽIOVĄ KLAUSIME.

Prie šito svarbaus gerbiamo dr. K. Griniaus iškelto klausimo noriu pridėti mažą pastabėlę arba geriaus sakant papildymą. Čia Amerikoje džiovos ligos klausimas jau pusėtinai gerai sutvarkytas ir net baigiamas užkariauti. Skaičius mirčių ir net susirgimų kas metas gerokai mažėja. Jau dabar džiova nebėra taip baisi, kaip kad ji budavo dešimtis, penkioliką metų atgal.

Medicinos mokslas yra gerai ištyręs šią ligą. Džiovininkai, kuriuose liga nėra toli išsiplatinusi, yra pagydomi. Svarbiausia tai yra tas, kad tikrai žinomi budai kaip apsaugoti nuo džiovos, kaip gyventi jąja neužsikrėtus. Apsisaugojimas nuo apsigirimo bile kokia liga yra nepalyginamai svarbiau ir praktiškiau, negu apsigirus ją išsigydyti. Šičia daugiausia dabar domės kreipiama į apsaugojimą žmonių nuo susirgimo džiova. Priminsiu keletą faktorių, daugiausia prisidėjusių prie sumažinimo džiovos:

1. Karvių egzaminavimas. Karvės taip pat serga džiova kaip ir žmonės. Džiovininkės karvės pienas esti apkrėstas džiovos perais, kurie įsigauja į žmogų vartojant tokį pieną. Šita rūšimi džiovos daugiausia apsikrėčia vaikai, kurių atspara dar silpna ir kurie daugiausia minta pienu. Džiovininkės karvės pienas labai pavojingas, nes galima apsikrėst džiova. Kad šį pavojų

li gauti karininkas, ir jisai šiandie yra vienas vadovaujantiųjų asmenų savo krašte.“

Taipgi Kauno Lietuvoje užtinkame sekamą pranešimą:

„Anglų žurnalas „The New Statesman“ plačiai nušviečia Lietuvos Lenkijos ginčą del Vilniaus, pažymi visus Vilniaus pagrobimo faktus ir nurodo Lenkijos nusikaltimus prieš Lietuvą ir Tautų Sąjungą. Straipsnio pabaigoj pabrėžiama, kad Lenkija laiko Vilnių neteisėtai, ir tokioms sąlygoms esant, pasiulymas lenkams nuolatines ar-

pašalintus reikia pašalinti nesveikiasias karves. Kad tai nuosėkliai įvykinus galvijai esti egzaminuojami ekspertais mažiausia sykį į metą. Visi galvijai rasti apsikrėtę džiova tuojaus sunaikinami. Šitas vienas budas žymiai sumažina džiovininkų skaičių.

2. Pieno pasteurizavimas. Pienas gali buti gaunamas iš pilnai sveikų karvių, bet kolei jis pasiekia vartotojų burną, kartais buva apkrėciamas džiovos ir kitų limpamų ligų perais. Taigi šitokis pienas vėl tampa pavojingas naudoti. Kad šį pavojų pašalintus jis (pienas) leidžiamas per taip vadinamą pasteurizavimo procesą, kuris yra šitokis: pienas yra išildomas iki tam tikro laipsnio šilumos ir po trumpos valandėlės staigiai atšaldytas supilamas į sterilizuotas bonkas, kurios užkimasos ir tuojaus padedamos į šaldyklą. Išildymas pieno iki tam tikram laipsniui sunaikina perus arba bent juos primuša ir taip pienas padaromas saugus vartoti.

Įvedimas praktikon karvių egzaminavimo ir pieno pasteurizavimo labai žymiai sumažino skaičių džiovos ligos atsitikimų ir žinoma mirčių, o ypač tai buvo pastebima vaikuose. Šitokias modernines priemones padaryti pieną saugiu vartojimui jau būtų laikas ir Lietuvai įgyvendinti.

3. Egzaminavimas vaikų pradinėse mokyklose. Čia labai gera mada yra visus vaikus išegzaminuoti kas rudenį, kuomet mokyklos sezonas prasideda. Tai gera progą surasti nesveikus vaikus, kurių nesveikumus tėvai nepatėmija arba neišmano kaip rupintis jų sveikata. Nesveikieji siunčiami pas šeimynos daktarą arba į despensarą. Kurie randami šiaip jau tik nusilpę, tai tokius siunčia į tam tikras mokyklas silpnasveikačiams vaikams, kame jie esti po gera medikale priežiura. Šitas budas irgi išgelbsti daug vaikų nuo susirgimo džiova.

4. Darbininkų egzaminavimas dirbtuvėse. Jau nuo tulo laiko dirbtuvių daktarai egzaminuoja darbininkus pirm duosiant jiems darbo. Taipgi kartas nuo karto jų fizinis stovis patikrinamas, o ypač jei sveikatos padėtis atrodo abejotina. Šituo keliu surandama daug atsitikimų džiovos dar pradžioje, kuomet galima lengvai pagydyti. Kuone visi šitoki ligonys visai nežino apie savo ligą, o tik tokis egzaminavimas tai pasako ir suprantama, dauguma jų pagija. Kitaip gi kuone visi turėtų mirti trumpoj ateity.

5. Žmonių apsišvietimas. Reikia pasakyti, kad bėgy pastarųjų keletu metų žmonės daugiau rupinasi savo sveikata, daugiau apsipažįsta su įvairiomis ligomis ir geriau moka jų apsaugoti. Čia vargiai rasi dabar žmogų, kuris nebūtų girdėjęs apie džiovą ir jos reikšmę. Sunegalė žmonės anksčiau pagelbos ieško; dabar anksčiau liga surandama, kuomet vilties yra pagyti, ir dauguma jų pagija. Žmonių apsišvietimas yra vienas didžiausių faktorių užkariavimui džiovos.

Dr. Griniaus išdėstyti budai ir čia mano suminėti faktoriai davė ir duoda labai geras pasekmes. Kur šiandien Lietuvoj miršta nuo džiovos 3,000 iš kiekvieno milijono gyventojų, tai čia temiršta biskį daugiau kaip tukstantis iš milijono gyventojų, arba tik vienas trečdalis. Didokas skirtumas. Jeigu čia tiek mirtų nuo džiovos, kiek Lietuvoj dabar miršta, tai kas metą turėtų išmirti tik nuo vien džiovos daugiau kaip du šimtai tukstančių (200,000) žmonių. Juk tai nemaža armija.

Nors mirčių skaičius nuo džiovos kas metą mažėja, tačiau vargiai nuo šios ligos visai atsikratysime iki, apart kitų dalykų, liaudies pilnai supras savo sveikatos tikrąją vertę ir skurdas pranyks iš jos (liaudies) tarpo.

Dr. S. Biežis.

„niose“ skelbia viešą paklausimą švietimo ministeriui d-rui Jokantui, kuriais „krikščioniškos doros“ ir etikos pradais p. ministeris vaduojasi, kuomet pažangiuosius mokytojus peikia ir baudžia, o savų pažiūrų mokytojus giria ir paaukština už tą patį dalyką. O tuo dalyku yra viešas mokytojų dalyvavimas politikoje. Mums rodo bereikalingai p. Makauskas su klerikalų kalba apie bent kokią dorą ir etiką. Kiekvieno klerikalo dora ir etika yra štai kame: Tikslas pateisina priemones.

Vadinasi, banditiškas Varšavos želigoskiados žygis tenka lenkams skaudžiai atjausti kiekvienam žmiesni. sujudimu tarptautinės politikos arenoje. Beabejone nuolatos pakartotinai prisieis Varšavai atsirugti tuo savo apsirijimu, iki ji atsižadės gruboniškos savo politikos.

Amerikos lietuviams pažįstamas p. J. Makauskis „Liet. Ži-

MILŽINIŠKA JIEGA

Amerikiečiai pakrikštijo ją vardais „Super Power“ ir „Giant Power“.

Prek. ir pram. sekretorius Hoover ir Am. Darbo Federacijos sekretorius Green, Generalės elektros kompanijos prez. Young ir Industrinės demokratijos lyga, Wall gatvė ir Civilių teisių unija, Lido sekretorius Mellon ir senatorius La Follette — visi sutinka, kad mes gyvename „milžiniškosios jėgos“ gadinės išvakariuose. Bet ginčijamasi ir kovojama dėl to, kas privalo valdyti ir kontroliuoti tą jėgą.

Kokia ta jėga yra? Atsakymas: elektros jėga.

— Tik elektros jėga — nusijuoks, rasi, kai kas.

Nėra ko juoktis.

Mes manome, kad turime jau pažaboję elektros jėgą. Tuo tarpu mum grumoją pavojus, kad ateityje elektros jėga pažabos mus. Dalykas toks, kad elektros pramonė jau šiandien įguldys, aplanai imant, \$6,600,000,000 (daugiau pusę milijardo dolarių) kapitalo. Šiotoji suma pralenkia visą kapitalą, įguldytą Jungtinių Valstijų automobilių pramonėje. Dar svarbesnis yra sekamas reikišnis: elektros pramonės pajamos (gross) iki šiol paaudavo kas penkeri metai dvigubai. Elektra, seniau naudota pirmo galvon šviesai, juo toliau, tuo labiau naudojama pramonės reikalams kaip spēka. Apskaičiuota, kad 1925 m. viešųjų įmonių (public utilities) pagamintos jėgos šviesai sunaudoti tik 28%, kuomet spēkai, pramonės reikalams sunaudoti 72%. Ir nužiurima, kad ne labai toli tas laikas, kai visais mūsų namų, dirbtuvių ir farmų gyvenimas remsis tuo patim ir vienintėliu pamatu — elektros jėga.

Natūralu todėl, kad numatantys toliau gyvenimo eigą žmonės yra susirūpinę klausimu: Kas valdys ir kontroliuos elektros jėgą? Jų susirūpinimą dar rimtesniu daro štai kas: 1) inžinieriai, advokatai, ekonomistai sutinka, kad elektros pramonei yra tiesiog įgimtas monopolio savibės; 2) jau dabar privačiai interesai stengiasi paimti visą elektros pramonę iš savo rankas, kuomet pažangioji Amerikos visuomenė ir dagi toki žmonės, kaip Pennsylvanijos gubernatorius Pinchot ir išdalies New Yorko valstijos gubernatorius Smith, norėtų matyti valstybę, pačia šalies visuomenę, valdantią ir kontroliuojantią elektros pramonę.

Monopolis elektros pramonėje auga ytin sparčiai. Stuart Chase nurodo vienuoliką elektros kompanijų, kurios turėjo 1921 m. \$39,692,000, o 1924 m. jau \$71,194,000 gryno pelno. Jam lemta augti. Elektros jėgos šaltiniai yra šalies upės ir anglys. Pramonės reikalavimai pigios elektros spēkos verčia elektros gaminimo kompanijas statyti tokias elektros stotis, kurios būtų juo našesnės. O naušiausios šiandien yra ir ateity bus juo didesnės, galinčios netik vietos reikalus patenkinti, bet ir pasiūsti elektros, reikalaujant, keletą šimtų mylių tolimon. Pav., kai tulas laikas atgal North Carolina valstijoje del sausos nuseko upės ir vandens jėga gaminamos elektros spēkos pritruko, North Carolina medvilnės fabrikams buvo pasiūsta elektra net iš Alabamos. Bet kad galėjus „paskolinti“ tolimom vietom elektros, reikalinga sujungti tas vietas vielomis, įrengti reikalaujamoms elektros persiuntimui stotis ir tt. Tokį darbą atlikti gali ir galės tik valstybė arba milžiniškos korporacijos, kontroliuojančios šimtus milijonų dolarių. Ekonomiskas, pigus elektros jėgos parūpinimas toliau reikalauja, kad elktros stotys bu-

tų sukoncentruotos arti natūralių elektros jėgos šaltinių: didelių ir smarkiai tekančių upių ir anglies kasyklų. Jau ir dabar tokios elektros stočių koncentracijos žymės ima reikštis. Vakarų valstijos jau šiuo laiku yra sujungtos elektros vielomis, kurios navesios 1,200 mylių ir siekia pačius Meksikos rubežius. Kitas centras — pietryčių sritis; toliau nužiurima Bostono — Washingtono — Pittsburgho — Clevelando — Chicago — Minneapoliso centras ir Kalnų valstijų centras. Šis elektros pramonės centrų reiškimasis skatina ir skatina elektros kompanijas jungtis daiktan, tvirti trustus. Ir kokius trustus! Greta elektros trustų ar trusto, dabartiniai aliejaus, plieno, „pa-ju“ arba tabako trustai bus pažaboję suaugusio artojo.

Dabar keletas pastabų apie kovą tarp privačių interesų ir pažangiosios visuomenės. Privačiai interesai su generale elektros kompanija priešaky dirba 365 dienų metuose, kad paėmus savo kontrolėn elektros pramonę. Jiems iki šiol vyko. Neabejojama, kad jį rankas pateks bent kokiom 50 metų dagi Muscle Shoals damba, pas-tatyta ir įrengta valstybės lėšomis ir kaštavusi valstybei 150,000,000 dolarių.

Ko galima tikėtis iš elektros pramonės patekusios privačių interesų monopolin? To paties, ką duoda mums šiandien pav. šalies geležinkeliai ir anglies kasyklos. Šalies geležinkeliai, įguldys kapitalas į kuriuos apskaitoma \$12 milijardų dolarių, oficialiai yra įvertinami 18 milijardų dolarių. Ir kadan-gi valstybė garantuoja geležinkeliams 6% nuošimčius pelno, tai mes sumokame nuošimčius už atskiestą 8 milijardų kapitalą (watered stock). Ve kodėl, tar-nė yra kita ko, važinėjimas ir gabenimas prekių geležinkeliais yra šiandien taip brangus. Arba imkime kitą pavyzdį — anglies kasyklas. Pereitą žiemą del streiko darbininkai angliakasiai neteko daugiau šimto milijonų dolarių algomis. Gyventojai šalo, sirgo ir mirė. Kasyklų gi trustas, nors ir mažai anglies pardavė, „šinkavo“ ją taip brangiai, kad veikiausiai turėjo daugiau pelnų, negu būtų jų turėjęs be streiko.

Eikime toliau. Apskaičiuota, kad vien New Yorko valstijos ir tik Niagara ir Lawrence upės, tinkamai pažabotos elektros reikalams, duotų 2,000,000 arklų arba 20,000,000 žmonių pajėgos. Ar galima tikėtis, kad privačios kompanijos, kurios kontroliuos šią milžinišką pajėgą, stengsis sunaudoti ją visuomenės interesuose — sutruopinti darbo valandas, paglengvinti patį darbą? Ne. Dar toliau. Pasak Fr. G. Baumo, žymaus autoriteto elektros srity, elektrifikacija vien pramonės ir kasyklų žadanti sutaupyti šaliai 100,000,000 tonų anglies metuose. Elektrifikacija geležinkelių žadanti sutaupyti kitus 85,000,000 tonų metuose. Jung. Valstijose šiandien iškasama apie 500,000,000 tonų anglies kas metai. Taigi, pasak Baumo, elektrizuota šalies pramonė sutaupytų vien anglies kasyklose daugiau kaip trečdajį kasėjų darbo. Ar galima tikėtis, kad privačių interesų valdoma ir kontroliuojama elektros pramonė palengvins darbininkų ir, aplanai imant, visų gyventojų padėtį?

Abėjotina. Bent trečdajiai angliakasių greičiau grumoją pavojus netekti darbo. Geležinkelių darbininkams, kurių daugybė šiandien dirba gabendami (transportuodami) anglių, grumoją toks pat pavojus. Gal būt, kad elektros gadinės iššauktos permainos ekonomini-

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

G A L V A.

Palyginimas žmogaus galvos bonkelei rašalo nėra vykęs, pasakys kas nors, skaitydamas šį straipsnį. Bet lai jis pamasto, kas galima gauti iš bonkelės rašalo ir ko galima tikėtis iš žmogaus galvos. Rašalo savininkas rašo kas jam ateina į galvą. Semdamos iki pat dugno savo supratimą, jis lieja ant popieriaus rašalą, sudaro raides, žodžius ir sakinius. Kaip mintis diktuoja, taip ranka rašo — išmintingus ar kvailius išsireiškimus. Galvos savininkas gali išimti iš jos iki pat dugni visą supratimą ir perduoti jį kitiems, kurie moka skaityti ant popieriaus išlietas mintis, moka mąstyti, gali naudotis kitų žmonių išgalvotais dalykais.

Palyginimas žmogaus galvos rašalo bonkelei duoda progą pamąstyti, kokios paslaptys randasi jūsų galvoje ir kokiu budu galite jas tukstančiams skaitytojū perduoti. Pamate, kad kas, pamirkęs plunksną rašale, rengiasi ką nors rašyti, klausiate jo: „Ką tamsta manai rašyti?“ Suprantate, kad iš tos bonkelės galima „išimti“ milijonus įvairių žodžių kombinacijų. Iš tos rašalo bonkelės yra parašyta milijonai tomų visokių knygų: mokykloms rankvedžių, istorijų, legendų. Kurdirka, Vaičaitis, Maironis, Strazdas, Vienožinskis, Jovaras, Vairas ir kiti poetai pynė eilių vainikus, kurie daro didžiausios įtakos ir mūsų jaunimą. Dailininkai — Čiurlionis, Petrauskas, Šimkus, Sasnauskas, Naujalis ir kiti — atgaivino mūsų tautos muziką, ir vis rašalo bonkelės pagelba. Suvienytų Valstijų Nepriklausomybės Deklaracija parašyta rašalu. Iš tokios rašalo bonkelės apgavikas ima parašą, klastuoja dokumentus, — susektas tampa nusiųstas kalėjiman. Tokiu pat rašalu pasirašoma mirties nuosprendžiai; milijonai kiltų ir žalingų dalykų sužymėjama.

Jeį rašytojas turėtų tik vieną rašalo bonkelę, o žinotų, kad daugiau visame pasaulyje negalima gauti, jis stengtųsi kuolabiausia rašalą taupinti, kad galėtų kuodaugiausia darbo padaryti tuom, kurį turi. Rašytojas pirm pavilgymo plunksnos mašto, ką jis turės parašyti, ką išims iš tos bonkelės, arba, tiksliau sakant, ką jis sems iš savo galvos. Niekas negali rašytojui pasakyti, ką jis privalo išlieti ant popieriaus, nes tai nebūtų jo galvos dalykai: jis atliktų tik mekanišką darbą. Originalas mintis sutveria paties rašytojo galva. Plunksna, kaip priemonė mintims išreikšti, rašytojo rankoje reiškia tą patį, ką ir išlavintos smegenys rašytojo galvoje.

Pirm keleto metų, mūsų planeta buvo tapusi viduramžių inkvizicijos vieta, bet su dar baisesniais įrankiais žmonėms kankinti. Net oras nuodingais gazais teršta. Didi ir maži puolė kaip musės nuo rudens šalnos. Daugybės gyventojų išlėto marinami badu neteko sąmonės, darė sau galą. Kas sukaitys visas baisenybes, kokios dėjos Europoje? Mes čia gyvendami nei sapnuose, nei šėšelio ty nelaimių neįsivaizdinom. Penkiolika šimtų milijonų baltų, juodų, geltonų ir raudonų galvų nesumanėme, kaip sustabdyti tą barbarizmą. Nebūtų taip labai įstabu, jei niekuomet niekas nebūtų kalbėjęs apie taiką, brolybę, draugiškumą. Bet vargu rasime žmogų, kurs prisipažintų, kad jis trokšta kitam skriaudą daryti; nerasime tikybos, kuri savo tikinčiuosius nemokintų meilės artymo. Visur yra smerkiama blogos valios žmonės. Nėra mokyklos pasaulyje, kad vaikai būtų mokinami kaip ir kokiu budu geriausiai kitus žudyti. Žodžiu sakant, nerasime visame pasaulyje nei vienos galvos, kuri kitus mokytų būti blogais, atakaliais. Iš kurgi žmogui atėjo blogoji mintis kitus neapkęsti? Iš tų penkiolikos šimtų milijonų galvų visame pasaulyje, nedaug tokių galvų yra, kurios sugebėjo užvaldyti visų kitų protus, privertė būti sau prielankiais. Ar neateina jums mintis į galvą, kad ir jūs esate vienas iš tų pavergtųjų galvų? Ką galite pasauliui suteikti, tai remiasi ant jūsų pečių. Jūs ir kiti penkiolika šimtų milijonų gyventojų turite tik po vieną galvą. Kas gero yra pasaulyje — didžiukimės patys; kas bloga — kaltinkime patys save: mes esame lygiai kalti, kaip ir visi tie, kurie pasiduoda įtekmei keleto galvų, kurios nėra išstatomos pavojui taip, kaip mūsų galvos.

Ką rašytojas gali ištraukti iš bonkelės rašalo, priklauso nuo rašytojo. O ką mes galime gauti iš savo galvos, priklausom nuo mūsų pačių.

me šalies gyvenime suteiks darbo išmestiams iš senų vietų darbininkams kurnors kitur. Bet suteiks tik daliai ju.

Kad visuomenės, ypač darbininkų gerovė nerupi privačioms elektros kompanijoms, liudija tas faktas, jog jos už elektrą šviesai ima daug daugiau, negu už teikiamą pramonės elektros spēką. Toliau, tuo laiku, kai Kanadoj, Ontario provincijoj, visuomenės (provincijos) valdomos ir kontroliuojamos elektros stotys teikia gyventojams elektros už 3—4 centus kilovatą — valanda, mes Jung. Valstijose už tą patį elektros kiekį mokame 8—10 centų.

Tik valstybės (arba valstijų), visuomenės valdoma ir kontroliuojama elektros pramonė galėtų tapti tikru palengvinimu šaliai. Patį darbą sutaupinimą kasyklose ir anglies gabenime valstijai būtų išrokovimo sutvarkyti taip, kad tas sutaupinimas taptų ir darbininkams laime, o

Gyvenimo Bangose

Rašo Bolševikų pulkininkas.

(Tąsa)

Čia sužinojau iš Jurkos brolio, kad jam daktaras kulką iš pilvo išėmė ir dabar jis taisosi. Afanaska į miestą nesirodė ir policijai apie įvykį niekas nepranešė.

Štai ties bažnyčia susitinku Urboną.

— Klausyk Tamsta, kam Tamsta samdei mušeikas kad mane sumušė?

— Kada?!

— Prieš Velykas.

— Ką tu šneki, piemeny, ar tau galvoj negerai!

— Paš mane galvoj viskas gerai, bet tu, chuligane, dar šuns likimo susilauksi!.. Tavo Jurka krito, krisi ir tu niekše. Dovanuojau tau teisme, bet tu, išgama, neturi širdies ir tau svetimas yra dėkingumo jausmas!.. Dabar aš jau ne tavo vergas ir sakau paskutinį kartą, jei ką nors dar išgirsiu prieš mane darant, krisi nuo šio ginklo negyvas kaip pasiūtęs šuo!.. — tvirtai pareiškiau pamosodamas jam pištalietu. — Nedrįsk policijai pranešti, nes vis vien nedovanosiu už šunybes, tik bandyk pradėti veikti!..

Urbonas pauostė tabokos ir rankomis mosikuodamas, garsiai ką — murmėdaimas, nuėjo namo.

Su šiuo Urbono žygiai prieš mane pasibaigė, tik mano tėvui jis prie buteliuko viską išpasakoję, žinoma, nulydėdamas skandalingą bylą ir istoriją su mušeikomis ant kelio.

Kurpius Stankevičius su Maryte — siuvėja apsiavedė. Bet gi ir originalai iš jo buvo! Pakvietė Mišą su harmonika, visą „Bonapartistų klubą“ ir porą suaugusių žmonių. Kas kaip mokėjo, taip šoko; kas kaip sugebėjo — dainavo, bet už paruošto stalo užviešpatavo rimtis ir mes, lyg dideli pasodinti poromis, su mūsų žmonomis, vieną — diekutę varėm, aplink šakučių nebuvo, tai mėšą pirštais iš bliudo ėmėm ir valgėm, paskui alų tiesiog iš butelio — vienas butelis ant poros... Miša kampe grumdė armoniką lyg — pasamdytas, o apie langus rinkosi miestelėnai į keistas vestuves pažiūrėti. Į vidų, visgi, niekas nėjo.

Pasibaigė vestuvės, Marytė daugiau į siuvyklą nėjo, bet ėmė namie triustis, o ji jau buvo suaugusi, apie dvidešimt dvejų metų amžiaus. Kurpius buvo apie tridešimt metų. Na ir laimingas jis buvo su Maryte, ir mylėjo ją, o pastaroji džiaugėsi taip netikėtai tokį gerą vyrą gavusi.

Jau buvo netoli Sekminės kai susirgo mano meistras ir geradėjas Žurauskas. Jis pirmiausia užkimo, paskui jam ėmė gerklę skaudėti, paskui visai nustojo valges ir nieko praryti negalėjo. Pašauktas daktaras kažin ką po nosia murmėjo ir rimtų žygių nedarė. Susirgęs meistras užsavaistė darbus sustabdė ir atgulė į lovą. Mane paliuosavo namo, liepdamas už poros savaičių ateiti. Nuvykau pas tėvą, kur pabuvęs porą savaičių išvykau į miestą. Bet kokis buvo mano nusistebėjimas, kai dirbtuvės duris radau užantspauduotas ir kurpius Stankevičius man pasakė:

— Nėra daugiau jusų geradėjo, jau savaitė kaip užkasėm vokiečių kapuose...

— O dirbtuvė? — paklausiau.

— Policija užantspaudavo; mat jis nevedęs buvo, o tokių turtas mirus, yra iš varžytinių parduodamas ir tam tikra dalis jo turto eina į „kazną“.

Mirė meistras, mirė ir „kliubas“, aš vėl atsiradau išmestas į gatvę ir sunku būtų tikėtis kur nors taip patogiai įsitaisyti. Nuėjau pas Leosikę, ši verkė žinodama, kad prie tokių aplinkybių vestuvių nebus, o Sekminės jau čia pat.

Dabar jau nenusiminiau ir ryžausi eiti dirbti kaipo igūdęs amatininkas. Nuėjau pas grabdirbį Bilviną — šis priėmė. Rankandų jis pirmiau nedirbo, nes jų dirbti nemokėjo, o tik man atėjus buvo iškabinta kita iškaba ir aš ėmiau dirbti rakandus Žurausko stilyaus. Visi užsakytojai sužinojė, kad aš esmu pas Bilviną, ėmė kreiptis čion su užsakymais ir apart manęs reikėjo dar vieną vaikiną paimti pagalbom.

Su Leosike nutariau galutinai apsisėti nuėjus pas kalvinų kunigą. Tatai pasidarė plačiai žinoma ir štai pasidarė dalykas man visai nelauktas — sužinojė kaime mūsų nusprendimą jos tėvai, už trijų dienų prieš Sekmines galvatrukčiais atvažia-

vo, Leosikę su daiktaiš iširovė ir ratus ir išsivežė kažin kur į kaimą. Net ir aš apie tai savo laiku nesužinojau. Girdėtas daktaras?! Pas bambizą ji mano eiti šliubo!.. Užmušti tokią!.. Nuo šiol Leosikės — sutikau metams praslinkus, bet... Liūdna pasidarė, ilgai skaudėjo krutinę, ilgai jos akys man vaidinosi, bet kuo toliau tuo vaidentuvė blanko kol visai neišnyko. „Kliubas“ vėl atgimė ir jau čia rinkosi, bet jau nebuvo to linksmumo. Miša su harmonika ir savo tėvu išsikėlė į Jonavą, Vincukas — monopolininkas išvyko pas tėvus į Pernaravą; Olesiukas ir Andriukas — kalviai baigė terminą ir išvyko į kaimą; Ažubalis — paštininkas baisiai ilgas išaugo ir išvyko į Šėnius; Praniukas iš krautuvės pasidarė labai puikus ir čion daugiau neatėidavo; siuvykloje visos mergaitės pasikeitė ir sunku buvo prie jų priėti. Dar mėnesį seni draugai atėidavo, bet toliau „Bonapartistų klubas“ visai likvidavosi. Liko vienas geras draugas, Antaniukas — gimnazistas, kurs studijavo namie, o tik kvotimams važinėjo į Rygą. Su šiuo aš galutinai susidraugavau, o jo sesuo Teklė baigusi Rygoj gimnaziją ėmė mane mokinti. Visą eilę knygų ir pačių karštų romanų man pateikėdavo. Pas ją perskaičiau 52 tomų lenkų kalba įvairių gražių knygų daugiausia romantinio turinio. Perskaičiau Aleksandrą Dumasą, „Bereziną“, „Piktas Dėdė“, „Ugnia ir Kardu“, „Tvaną“, H. Senkevičiaus raštus, „Lietuvos Istoriją“ rusų kalba, „Vaterlos“, „Danutė duktė Jurando“ ir daug kitų raštų.

Atėjo ruduo, 1905 m. prasidėjo Rusioj maištai, Teklė — gimnazistė (mano draugo sesuo) patapo vadu Lietuvos socialdemokratų partijos Kėdainiuose, o aš su Antaniuku buvome tos partijos „nariai“. Daugiau narių nebuvo. Panelė Teklė kažin kur išvykdavo ir parveždavo lagaminus atsišaukimus, knygelių ir pati čia pat rašydavo atsišaukimus ir pagaminę hektografą, per naktis užsidarė spausdinom; paskui juos po miestą išbarstydavom ir sienas apklijuodavom... Bet mūsų darbas jokių pasekmių neduodavo. Dabar aš skaičiau partinę socialistų literatūrą, bet ji man buvo svetima, nors veik visa lietuviška. Dar ir šiandien atsimenu ištraukas iš tulo atsišaukimo: „Draugai darbininkai! Jūs prislėgti, prismaugti, fabrikų vergai, pilate buržuazijai kalnus aukso, o patys alkani vaikščiojate. Miškas kaminų ruksta, o su tui dūmais eina į padangę jusų kraujas, sveikata pylimui to aukso kalno buožėms kraugeriams, ponams, carui ir ministeriams. Sukilkite ir nuverskite caro valdžią. Valio, valio“ ir tt.

Kur tasai bausis „miškas kaminų“ ruksta — supratimo neturėjau. Kėdainiuose ruko du kamaini vienas odų išdirbimo fabrika su 50 darbininkų, o antras malumas, bet tie darbininkai gerai gyveno, puikius butus turėjo ir nesiskundė kad jų kraują Šlapoperskis arba Milleris siurbtų. Aš taipgi gaunu du ir pusę rublio į savaitę su gatavu butu ir valgiiu, o dirbu nesunkiai. Gal, maniau, Kaune ar Šiauliuose, o gal Vilniuje šis bausis kaminų miškas riogso, kurį reikia išgrauti? Taip ir nesužinojau kur jis yra... Na, bet sykį graži panelė iš ausį pašnibžda, tai negi atsisakysi platinti uždraustą vaisyli!.. Kaip „cicilistas“ pata-pau žinomas dvare pas tėvą ir apielinkės kaimuose, bet mieste tik retas težinojo. Atėjo ruduo, prasidėjo dvaruose streikai, bet juose nedalyvavau, nes laiko nebuvo ten keliuoti. Paskui, staiga užėjo reakcija. Panelė Teklė likvidavo propagandą ir visą literatūrą man perdavė. Žiemą prasidėjus neramumams, mano meistras neteko darbo ir mane paliuosavo. Išėjau dirbti pas kitą meitrą į bajorkaimį keli verstai už Kėdainių stoties. Kartą lentas bedrožiant, atsidarė ir dirbtuvė durys ir manęs ieškodami vidun įžengė du studentai. Tatai jau buvo prieš Kalėdas. Jiedu garsiai pareiškė, kad atėjo revoliucijos reikalais ir prašė tuojaus vykti į susirinkimą į Kėdainius.

Mano meistras bausiomis akimis į mane pažiūrėjo pamatęs kokį „paukštį“ beturis, o aš apsilvilkęs išėjau kur šaukta.

Šapiros viešbuty kambary ant stalo stovi samavoras, sėdi keli valdininkai iš geležinkelio stoties, toliau Kapsukas — universiteto studentas, panelė Teklė, tie du studentu mane šaukiesieji ir aš — „armija iš kaminų miško“ — vienas darbininkas.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

SVARBUS KLAUSIMAS.

Niekam nėra paslaptimi, kad kiekvienais metais S. L. A. organizacija nustoja apie 2,000 narių. Dalis jų numiršta, dalis išvažiuoja iš Jungtinių Valstijų, bet didžiausia dalis pameta organizaciją. Kuri priežastis verčia narius pamesti organizaciją, sunku būtų atsakyti.

Beabejonės nemaža dalis narių apleidžia organizaciją dėl nuolat verdančių barių ir vaidų nekuriuose kuopose. Pilkoji mūsų visuomenės dalis abelnai nesigilina į mūsų partijų ir srovių vadų politikavimus kuopose ir apskričiuose ir negali suprasti delko tie nepabaigiami barmiai ir vaidai eina. Ir kuomet jiems nubosta klausytis tų barmių, jie nustoja lankytis į kuopų susirinkimus ir tuo būdu tampa išbrauktai iš organizacijos.

Bet turbūt pirmą vietą užims narių apsilaidimas ir nepaisymas savo reikalų — pasilaikymas nariams organizacijoje. Galima drąsiai sakyti, kad didelė didžiama išbrauktųjų narių išstoją iš organizacijos prieš savo norą. Užvelka mokestis ir kuomet tampa išbrauktai, tuomet jau pamoja ranka į organizaciją ir nesistengia atgauti narystės. Šitokios išvados šaukiasi tas faktas, kad šimtai narių prisirašo prie SLA. jau net trečiu ir ketvirtu kartu. Vadinasi, jie apleido organizaciją be jokios rimtos priežasties.

Palaikymas narių prie organizacijos, mūsų Susivienijimui yra gana svarbus klausimas ir apie jį reikėtų plačiai pakalbėti tiek organe, tiek kuopų susirinkimuose, apskričių suvažiavimuose ir net Seime. Ir S. L. A. kuopų ir apskričių darbuotojai šimtadieniškai daugiau naudos organizacijai padaryti apkalbėdami šitokius klausimus ir paieškodami priemonių jų įgyvendinimui, ažuot varinėję kokias ten politikas pašaliniais reikalais, kurios iššaukia tik barmius ir vaidus ir posekmėje to, atstumiami nariai nuo organizacijos reikalų, kurių dalis ilgainiui pameta ir patį Susivienijimą.

Panašiose Susivienijimui amerikonių organizacijose, kiek teko patirti, daug mažesnis nuostimis narių išbraukiamas dėl mokestis, negu mūsų Susivienijime. Todėl amerikonių organizacijos nesulyginamai sparčiau auga nariais, negu mūsų Susivienijimas. Tiesa, narys pamedamas organizaciją palieka savo įmokėtus pinigus ir tas papildoma organizacijos finansinį stovį ir sumažina jai atsakomybę. Bet iš praktiškos pusės imant organizacijai daug sveikiau, kuomet ji auga nariais ir senieji nariai joje pasilaiko pastoviai. Tuomet organizacijos augimas pasidaro normaliai pastovus ir yra progos organizaciją plėsti, tobulinti. Narių skaitlius yra svarbu kiekvienai organizacijai ir juo organizacija skaitlingesnė nariais, juo ji pasto-

vesnė, juo daugiau šansų turi lengvesnes sąlygas savo nariams teikti.

Pavizdžiui jei Susivienijimas būtų nors dvigubai skaitlingesnis kai dabar, jau būtų galima galvoti apie įvedimą išmokamų narystės paliudymų, kaip kad turi nekuriuos amerikonių organizacijos ir visos apdraudus kompanijos. Šiandien apie tai nė svajoti negalima net Vaikų Skyriui, nes Valstijų Apdraudus Departmentai griežtai neigiamai atsako: neužtekinai skaitlinga organizacija, permažas kapitalas...

Tuo tarpu per Susivienijimą yra perėję apie 50,000 narių. Iš jų bus nedaugiau 3-4 tūkstančių mirusių, o šiandien Susivienijimas turi apie 18,000 narių. Vadinasi, žymiai didesnė pusė buvusių SLA. narių šiandien nėra jo nariais. Jei visi prisirašusieji prie Susivienijimo ir šiandien būtų jo nariais, tai turėtumėm tikrai milžinišką organizaciją — būtų arti 50,000 narių.

Palaikymo prie SLA. narių klausimu verta susidomėti visiems, kam tik rupi mūsų organizacijos ateitis ir jos narių labas. Neužtenka skelbti konkursus naujų narių prirašymui ir rupintis vien naujų narių gavimu. Lygiai svarbu ir palaikymas prie organizacijos jau esančių SLA. narių. Besiartinant Seimui visos SLA. kuopos savo susirinkimuose privalėtų pakalbėti šį klausimą ir padarytus nutarimus pasiūsti Seimui. Tai rūpi ir atskiri darbuotojai padarytų gerai, savo nuomonę tuo svarbiu klausimu paskelbdami organe. Gal sekantis Seimas galėtų surasti kokias nors priemones paraginimui kuopų valdybų, kad jos gyvintų rūpinimą nepreileidimui narių prie suspendavimo ir išbraukimo.

Artimoje ateityje mėginame nuo savęs pasiulyti vieną kitą sumanymą šitokias ten politikas pašaliniais reikalais, kurios iššaukia tik barmius ir vaidus ir posekmėje to, atstumiami nariai nuo organizacijos reikalų, kurių dalis ilgainiui pameta ir patį Susivienijimą.

KONKURSO DARBUOTĖS ATSKAITA.

SLA. 198 kp., Akron, Ohio. Baigdama Antro Aukšnio Konkurso vaju, prisidūdu dar septynių naujų narių vardus. Prie progos noriu pažymėti, kad laike šito konkurso pavyko prirašyti į SLA. 198 kp. 27 narius į suaugusių skyrių ir trys (3) į vaikų skyrių. Nesitikiu jau tokio pasisekimo, kadangi 198 kp. turėjo net tris organizatorius, du vyrų ir mane — moteris. Maniau, kaip vyrai, turėčiau daugiau nuveiks, o aš, kaip moteris, liksiu paskiausia. Bet ašiu mano giliukui, o daugiausia ašiu mano pagalbininkams, aš su jų pagalba pralenkiau vyrus ir laimėjau Akrono pirmą

dovana. Laimėjau tai, ko visi nesitikėjau laimėti.

Dabar atsisveikinu su Aukšnio Konkurso darbuote. Man linksmu, kad turėjau pasisekimo. Aš dirbsiu SLA. labui ir toliau, nors nebebudama organizatorė. Nepraleisiu nei vieną asmenį, kurį pagausiu: jei tik jis nebus SLA. narys, dėsiu pastangas prirašyti jį į Susivienijimą arba atkreipsiu į tokį asmenį kuopos organizatoriaus dome.

Ona Beleckienė, buvusi SLA. 198 kp. organizatorė.

SLA. 62 kp., Lorain, O.

Aš SLA. 62 kp. organizatorius galiu dabar pranešti, kad kuopon prirašiau jau 15 narių; o 3 senieji kuopos nariai paėmė aukštesnes apdraudas. Kaip tokioj mažoj lietuvių kolonijoj ir kaip dėl antro konkurso, manau konkurso darbas buvo pasėkmingas. Mat pirmo konkurso laiku prisirašė 10 naujų narių, o dabar prisirašė daugiau.

Bet broliai ir seseriai, draugai ir draugės, meldžiu visus įsirašyti į tą milžinišką organizaciją, ba ji yra labai naudinga. Štai aš pats buvau sužeistas dirbtuvėj ir gavau 48 dolarius pašalpos. Sveikas žmogus paprastai nei nemąsto apie naują pašalpinę organizaciją. Bet bėda čia Amerikoje, kai jis buva sužeistas arba suserga, ypač bėda neturėdai darbininkui.

O dabar tariau širdingą ačiū SLA. Pildomajai Tarybai ir visiems Susivienijimo nariams 62 kuopos varde. Dabar 62 kuopa stovi ant gero pamato. Dabar kuopa turi \$300 su laivyno šerais, o narių kuopai priklauso 36. Dar kartą paraginu: neužmirškite SLA.

Martinus Navickas, SLA. 36 kp. org.

SLA. 143 kp., Scranton, Pa. Šiuomi pranešu, kad pradėjus kasykloms dirbti, lig šiai dienai įrašiau į Susivienijimą F. Indriulį, M. Augustavičią, Joną ir Danielių Pucevičius.

Todel, kaip matote, gal ir pavyks darsiiti lig paskutinei dienai iki dešimties naujų narių per šį konkursą.

Kazys Genys, SLA. 143 kp. sekr.

SLA. IV-to APSKRIČIO PASKAITŲ IR KONCERTŲ MARSRUTAS.

Šiuomi pranešu SLA. nariams ir visuomenei, jog SLA. IV-tas apskritis, Connecticut valstijoje rengia paskaitų ir koncertų maršrutą, kurį išpildys: paskaitas apskričio valdyba, o koncertus paneleš A. Salaviečiūtė, N. Jekavičiūtė ir A. Radvilas. Paskaitos ir koncertas įvyks sekamosioje vietoje pažymėtu laiku: balandžio 11 dieną, 3 valandą po pietų, Forester Hall, Somersville, Conn.; balandžio 11 dieną, 7 valandą vakare, Foresters Hall, Thompsonville, Conn.; o likusių 16 kuopų negavau atsakymų su nurodymu vietų, kur rengiama bus paskaitos ir koncertas, todėl ir netalpinu. Tiesa, jau prasliko trys savaitės, kai išsiunčiau pranešimų laiškus, bet matosi kuopų valdybos to mažai paisy ir nesiskubina duoti atsakymą į apskričio centrą. Ir tokiu būdu praleidžiu vietas, kur bus rengiama koncertai ir paskaitos. O tik talpinu skiriamą laiką kur kokioj vietoj kolonijoj skiriama paskaitos ir koncertas.

Balandžio 18 dieną 3 valandą po pietų So. Manchester, Conn.; balandžio 18 dieną 7 valandą vakare Hartford, Conn.; balandžio 25 dieną 3 valandą po pietų Meriden, Conn.; balandžio 25 dieną 7 valandą vakare New Britain, Conn.; gegužio 2 dieną 3 valandą po pietų, Naugatuck, Conn.; gegužio 2 dieną 7 valandą vakare, Waterbury, Conn.; gegužio 9 dieną 3 valandą po

pietų, Oakville, Conn.; gegužio 9 dieną 7 valandą vakare, Terryville, Conn.; gegužio 16 dieną 3 valandą po pietų, Ansonia, Conn.; gegužio 16 dieną 7 valandą vakare, New Haven, Conn.; gegužio 23 dieną 3 valandą po pietų, Danbury, Conn.; gegužio 23 dieną 7 valandą vakare, Bridgeport, Conn.; gegužio 30 dieną 3 valandą po pietų, So. Norwalk, Conn.; gegužio 30 dieną 7 valandą vakare, Stamford, Conn.; birželio 6 dieną 3 valandą po pietų, Tariffville, Conn.; birželio 6 dieną 7 valandą vakare, Bristol, Conn.; Meldžiu SLA. kuopas ir narius pasidarbuoti skaitlingam ir pasikaitas ir koncertus sušaukimui žmonių, kad mūsų pastangos ir iškašimai nenuėmti veltui ir kad šiuomi maršrutu SLA. padarytumėm kuodaugiausia gero ir kuodaugiausia naujų narių prirašytumėm prie mūsų garbios organizacijos.

Pastaba kuopų viršininkam ir visiem nariam, kad kuogreičiausia sušauktų susirinkimus, paimtų svėtaines ir praneštų apskričio centrui be užvilimo vietas, kur bus rengiama maršruto paskaitos ir koncertas. Gerbiamos kuopų valdybos! Darbo daug, o mažai laiko yra. Pasiskubinkite su atsakymais! Lauksiu greito atsakymo.

J. F. Makoveckas, SLA. IV-to apskr. rašt.

SLA. 3-čio APSKRIČIO PRAKALBŲ MARSRUTAS.

„Tėvynės“ redaktorius, gerb. S. E. Vitaitis, kalbės sekanciose vietose:

Balandžio 25 d., 2:30 val. po pietų, Bridgeville, Pa., Owls Hall, Baldwin St. Rengia S. L. A. 90 kp.

Balandžio 25 d., 7:30 val. vakare, Pittsburgh, Pa., L. M. D. svetainėje, 142 Orr St. Rengia SLA. 40 kp.

Balandžio 26 d., 7:30 val. vakare, Ambridge, Pa., Karpatų rusų salėje, 308 Maplewood Ave. Rengia SLA. 169 kp.

Balandžio 28 d., 7 val. vakare, New Kensington, Pa., A. P. L. A. 9-tos kp. svetainėje, 1126 3-rd Ave. Rengia SLA. 192 kp.

Balandžio 29 d., 7:30 val. vakare, North Side Pittsburgh, Pa., Lietuvos Sunų svetainėje, Belmont St. Rengia SLA. 86 kuopa.

Balandžio 30 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Piliiečių svetainėje, Penn Ave., ir 28 St., Pittsburgh, Pa. Rengia SLA. 195 kp.

Gegužės 1 d., 7 val. vakare, Donora, Pa., Lietuvių Ukėšų Klubo svetainėje, 324 Thomson Ave., tarpe 3-čios ir 4-tos gatvės, Donora, Pa. Rengia SLA. 160 kp.

Gegužio 2 d., 2:30 val. po pietų, North Side Pittsburgh, Pa., švento Jurgio Tautiškos parapijos svetainėje. Rengia SLA. 3-čias apskritis.

Gegužės 2 d., 7:30 val. vakare, Carnegie, Pa., A. P. L. A. 3-čios kp. svetainėje bus prakalbos ir puiki vakarienė su visokiais pamarginimais. Rengia SLA. 323 kp.

Gerbiami SLA. nariai ir visa lietuviškoji visuomenė, malonėkit atsilankyti kuoskaitlingiausia į šias prakalbas kur kam bus parankiau ir išgirsti „Tėvynės“ redaktoriaus, gerb. S. E. Vitaičio prakalbas. „Tėvynės“ redaktorius yra gabus kalbėtojas ir daug naudingų dalykų pasakys apie SLA.

Prakalbų renginomo komisijos varde, S. Bakanas.

IŠ SLA. 10-to APSKRIČIO SUVAŽIAVIMO.

24 sausio SLA. 10-to apskričio suvažiavime, Milwaukee, Wis., Pulaski svetainėje, svarbu yra paminėti šiuos išsireiškimus nekurių delegatų kas link drg. S. Beržienės. Vienas delegatas, butent P., pasakė: kokią turėjo teisę Centras priimti Ber-

žienę į SLA.? Mes Centrą patrauksime į teismą. Mat tas vyras yra per daug „mokykas“. Patėmijau taiggi, kad nekurie draugai darbuojasi SLA. labui, tvėria kuopas, bet atlyginimą ima kaip ir neprigulintis prie S. L. A. Čia pastaba: jeigu mes norime ką gero padaryti SLA., tai mes privalome dirbti su pašivėntimu jo labui, o ne už atlyginimą. Pavyzdžiui SLA. 10-to apskričio sekretorius drg. M. Kasparaitis dirba už mus visus daugiau, o ar jis prašo atlyginimo? Ne. O mes jam vis šokius ar tokius priekaištus darome. Aš norėčiau žinoti, ar atsisirastų 10-tam apskirtyje tokių darbščių draugų, kaip drg. M. Kasparaitis. Drąsiai sakau, kad ne. Su liežuvim mes nuveikiame kalnus, o su darbu kaip Dievas davė. Todėl nuo savęs patariu suvažiavimui, idant delegatai rimčiau apskirstytų drg. M. Kasparaičiui šokią tokią algą mokėti už jo darbstumą ir su noru dirbančiam SLA. labui, neš kad ne jis, mūsų SLA. 10-tas apskritis, aš tikiu, silpnai žengtų pirmyn. Nebūtų kam paraginti kuopas, o be paraginimo ir geriaus draugai užmiršta atlikti darbus, kuriuos buvo apsiėmę. O yra ir tokių, kurie apsiėmė, ir tai neatlieka savo pareigas.

Prie progos paminėsiu, kad S. L. A. 177 kp. suvažiavimo delegatam suteikė geras pietus, už kuriuos reikia tarti širdingą ačiū.

Kazys Brazevičius.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

139 kp., Roseland, Ill.

Balandžio 1 d. 139 kp. laikė mėnesinį susirinkimą, kuris buvo sušauktas atvirutėmis, nes buvo Pildomosios Tarybos ir Seimog delegatų rinkimai.

Viskas ėjo normaliu keliu iki prieita prie kuopos valdybos raportų. Pirm. Petronis vietoje raportu pradėjo rekti, „gevalt“, švitra, girdi, apšmeižęs kuopos valdybą. Jis matęs „Sandarog valdybą“, ir „Tėvynėje“ korespondenciją, kur nurodyta, kad kp. valdyba sabotažuoja jaunuolių organizavimo klausimą. Jis siūkio, kad viena tų korespondencijų būtų perskaityta susirinkimui. Nubalsuota skaityti. Autorius sutinka, kad jo koresp. būtų skaitoma, tik reikalauja, kad būtų skaitoma iš „Tėvynės“. Petronis visai į tai nekreipdamas domės skaito iš „Sandarog“. Perskaitęs klausia, ką darysim su šitokia „šmeižiku“? „Nubaušt“ — pasigirdo balsai. Slančiauskienė, ko tik nevergdama, sako, kad ji trauks švitrą į teismą už pavadinimą jos „kumute“.

Atsistojęs švitra klausia, ko jūs norit? Ar jūs galit užginčyti nors vieną toj koresp. pažymėtą faktą, kad čia taip a. a. buvę? Ar ne faktas, kad „troika“ ir jos mašina valdo kuopa? Ar ne faktas, kad užrašų raštininkas, Slančiauskas, išdavę „troikos“ paslaptį, kad valdyba tyčia šaltai žiuri į jaunuolių kv. tvėrimo klausimą? Ar Baltušis, taip pat, neišdavę jūsų numatymo, kad SLA. jaunuolių kuopa kenks ADP. „Ateities žiedui“?

Iš visų tik vienas Petronis bandė išsiskubinti, buk jis sakė, kad tik dabar kol-kas dar negalima tvėrti jaunuolių kuopos, o ne visai negalima. Girdi, jei mes sabotažuotum, tai savų vaikų čia nerašytum. Baltušis tylėjo. Slančiauskas ir kiti netik absoliučiai nieko nežuėgino, bet dar daugiau išsiplepėjo. Šarkianas, pav., nors jau po susirinkimui pasakė, bet visgi pasakė, kad jeigu jūs nepriklaistumėt mums tų \$20, tai čia būtų jau didžiausia vaikų kuopa. Bet dabar jos nėra ir nežinia kada ji bus. Šituos Šarkiano žodžius girdėjo apie 20 žymų kuopos narių.

Pervaryta tarimas, kad už „šmeižimą“ valdybos švitraitimama balsas šiesiems mėnesiams. Pastarasis atsistoją ir pasako, kad nors jis dabar ir negalės kalbėti kp. susirinkimuose, bet jis galės kalbėti viešoje spaudoje ir ten dar labiau numaskuos SLA. reikalų sabotažuojuos.

Centro valdybos balsavimai. Petronis, turėdamas pirmą balsą visuose reikaluose, agituoja už Bacevičių ir kitus savuosius. Už kitus niekas neagitavo. Pounbalsavimui seka Seimo delegatų rinkimas. Narbutas įneša, kad delegatų visai nesiųsti. Rožanskas nurodo, kad labai tolima kelionė, niekas neapsims važiuoti be \$100, kp. turi viso tik \$350. Narbutas irgi panašiai kalba. Teisingiausiai nurodo Gumuliauskas, kad būtų gerai siųsti, jei būtų nepartinį ir nuosirdžiai SLA. labui atsidavusių žmonių. Bet tokių nėra, o partiniai žmonės tik demoralizuoja SLA. Verčiau delegatų kelionė skiriamus pinigų paaukoti kokiems labdarinngem reikalom.

„Troika“ ir jos mašina visom spēkom stoji už siuntimą. Bacevičius sako: va kodel reikia siųsti kuodaugiausia delegatų: kad Seimas skiria svarbias komisijas; kad širvydo projektą sutriuškintų; kad SLA. finansai netvarkoje; kad apgynus „pažangiųjų“ žmonių reikalus, o už vis labiausia, kad pašalinus Vitaitį iš redaktoriaus vietos. Inešta ir pervaryta tarimas paskirti delegatams \$250. Inešta, nubalsuota ir išrinkta šeši delegatai: Petronis, Bacevičius, Kli-bienė, Šarkunienė, Grigaliunas ir Slančiauskas. Visi šitie ištikimi ADP. žmonės savomis lėšomis pasižadėjo važiuoti Seimom, kad ant žut-but SLA. padaryti jų partijos įrankiu.

Julius švitra.

SLA. 212 kp., Kenosha, Wis.

SLA. 212 kp. viename susirinkime vienas narys išsireiškė: aš sirgau ir turėjau 27 daktarus, taip ir sakė, o kuopa mane neaplanke. Tečiau ar valdyba gali žinoti, kuris narys serga, jeigu jis pats arba kas kitas neužmalduoja? O paskiau kaltina kp. valdybą. Senas dalykėlis vėl yra svarbus: a. a. miręs jau senai Jurgis Bagdonas, Centras neismokėjo pomirtinę, sakoma delto, kad metai nebuvo teisingai paduoti. Taip moteris su vaikučiais ir iki šiai dienai kenčia. O kuopos valdyba nesistengė tą surasti. O juk tas vis atsiliepia ir kenkia Susivienijimui. Nabašninko sesuo ir švogėris gyvena Oregon valstijoje, J. Gritė, ar jie nežino kiek jis turėjo metų?

Gal būtų gerai tą dalykėlį sutvarkyti, idant moteris su vaikučiais gautų iš Centro pomirtinę.

Vėl svarbus patėmijimas. Kuopos susirinkime vienas narys pasakė: Aš kaip prigiliu prie SLA. bus jau 10 metų, o savo SLA. prezidentą nemaciau. Šitas to draugo išsireiškimas yra pažymėtinas. Ar ne būtų gerai, jei mūsų gerbiamas SLA. prezidentas, p. S. Gegužis, paimtų maršrutą ir apvažiotuų tas kolonijas, kur jo niekas dar nėra matęs? Tikiu visiems būtų malonu jį pamatyti ir kuopos galėtų surengti šokius bei tokius parengimus, tada nariai žinotų, kurs yra Centro prezidentas, o dabar daugelis nėra matę jo.

Kaz. Brazevičius.

SLA. 135 kp., Philadelphia, Pa.

SLA. 135 kuopa rengia dvejias įdomias ir naudingas paskaitas, kurios įvyks sekamosio temose ir žemiau pažymėtu laiku: pirma paskaita įvyks balandžio 18 dieną, š. m., 2 valandą po pietų, Lietuvių Muzikalėj svetainėj, prie Alleg-heny Ave. ir Tilton gatvės. Šią paskaitą skaitys nesena atva-

žiavęs iš Lietuvos komercijos studentas, gerb. Jonas Gasiunas. Paskaitos tema bus „Vilnius ir Lietuvos Vidaus Klausimas“. Kadangi šioje temoje paskaitų mūsų mieste dar nėra buvę, todėl kiekvienas ir kiekviena privalome ateiti ir išgirsti šią įdomią ir svarbią paskaitą.

Antra paskaita bus balandžio 25 d., š. m., 2 val. po pietų. toje pačioje svetainėje ir tuo pačiu laiku. Paskaitą skaitys S. L. A. 135 kuopos daktaras-kvotėjas, Dr. A. Dambrasukas. Paskaitos tema bus: „Apie Sveikatą“. Kadangi sveikata yra brangiausias mūsų turtas, o ne visados mes mokame tą brangų turtą tinkamai užlaikyti, todėl privalome skaitlingai susirinkti į šią paskaitą ir išgirsti daug ko naudingo ir pamokinančio mūsų sveikatos užlaikymui.

A. Tvaranavičia, SLA. 135 kp. pirm.

SLA. 57 kp., Worcester, Mass.

Balandžio 4 d. laikytame susirinkime organizatorius J. Gilius iššaukė 15 naujų narių. Juos prirašė praeitą mėnesį. Kiti organizatoriai prirašė 4 naujus narius. Viso 19 naujų narių priimta šiame susirinkime. Susirinkimas nutarė, kad Gilius turi būti oficialis organizatorius, tai yra kad gautų komiso už prirašomus narius.

Susirinkimas balsavimu skaitlingas buvo, nes įvyko per Velykų šventes, o ir oficialis kuopos pranešimas apie šį susirinkimą neįdėta pagedauijamu laiku (kuomet prisiūsta, tuomet įdėta. „T.“ Red.). Didžiama narių čia gauna organą „Tėvynė“ pirmadienį, kuomet susirinkimas atsibuna nedėdiadienis. Vienok balsavimai atlikti, o delegatų rinkimas atidėtas sekanciam susirinkimui.

Apie trys ar keturi mėnesiai atgal buvo išrinkta komisija iš 5 narių pagaminti naujų sumanymų busiančiam Seimui. Komisija raportavo nieko nepagaminius, teisinio, kad neturėjo laiko susirinkti.

Pastaruoju laiku mūsų miestą užklupo gripo liga, todėl ir kuopa turi daug ligonių. Užrašų raštininkas aimanuoja, kad daug darbo. O kad trečiam organizatoriui nutarta atiduoti komisias, kuris buvo tik dviem užrašų raštininkam, tai V. Navikas rezignavo iš raštininko vietos. Rezignacija priimta ir palikta išrinkti raštininką sekanciam susirinkimui. Navikas išbuvo virš trijų metų toj vietoj ir kas met vis geresnio atlyginimo gavo. Vienok sako, kad įkiriėjo galybės darbo už taip menką atlyginimą, todėl rezignuoja. Ištikro, busiantis S. L. A. Seimas turėtų surasti budus, kad kuopų raštininkam būtų kokios algos mokama iš Centro išdo, nes didelė dalis raštinės darbo atliekama buvo kuopose veltui, ko šiandien veltui nieks nebėgi dirbti.

Nekurie nariai turėjo „Tėvynės“ 14 numerį susirinkime iš priežasties patalpinto straipsnio SLA. reikalų skyriuje, kaip biauariausį šmeižtą ir provokaciją (! „T.“ Red.) prieš SLA. 57 kuopos, pasirašytą slapyvardžiu. Todėl išrinkta komisija, kad atsakytų tam šmeižikui.

D. G. Jusius, SLA. 57 kp. koresp.

Wilkes Barre, Pa.

Nors čia yra ir daug, ką žmonės veikia, bet kad jų veikimas ignoruojama, tai yra faktas. Ir tas 115 kp. narį K. Demikį išdė iš kuopos, nes jis nepatiko tuliems rėkšniams. O visgi Demikis yra veikęs šioje kuopoje daugiau už visus, kurie jį išdė iš kuopos. Yra ir daugiau narių, kurie jau mano kuopą apleisti iš tos priežasties, kad pasireiškia negerbimas vienas ant-

ro ir kas susirinkimas buvo užpuolimas ant K. Demikio už tai, kad Demikis parašė į „Tėvynę“ žinutę iš 115 kp. darbuotės ir teisingai nušvietė dalykus kaip čia yra.

Kuopoje jau keli susirinkimai vis apie Demikį kalba, o Demikiui atėmė balsą vieniams metams už žodį teisybės, tik jau buvo, kaip tai sako. pasenusi žodį (pamirštą).

Triukšmadariai pas mus smarkauja. 4 balandžio vienas jų po susirinkimo šoko ant kuopos vice-pirmininko Sinkevičiaus su kumščia ir kuone iškilio muštinės. Tik Alenskas ir Nienius įsimašė ir sulaukė įvykių. Tai tau ir nariai, ir bukr ramūs, o ne tai kaulus gausi aplamdyti ir viskas bus: dar ir daugiau bus su tavimi atlikta, jeigu ne su jais eimi ir neputi į jų duodeletę.

Praeitą susirinkimą buvo išrinktas ir korespondentas ir, žinoma geras ir teisingas ir senas šio miesto gyventojas, Sil. Pileskis, kuris yra ir kuopos užrašų sekretorium. Triukšmadariai norėjo, kad jis užprotestuotų prieš tai, kas buvo K. Demikio parašyta. O kas gi gali del tos Demikio žinutės ką sakyti, kadangi joje buvo teisybė parašyta.

Jie dabar nori visų smarkumu pervartyti ir Seimą savo delegatų. Tai dirba išsijuose, kad gaus žmonių pritarimo.

Seni kuopos nariai turėtų ateiti į kuopos susirinkimą ir 2 d. gegužio, idant išrinkus gerus ir veljančius geru SLA. narius į Seimą, o ne vėjavaičius, kuriems SLA. labas yra antraeilio dalyku. Triukšdamariams vadovauja neseniai čionai apsigyvenęs čekagietis Žalpis, kuris nieko nedirba ir tik vieni diava žino iš ko jis gyvena ir gyvena neblogoi.

SLA. Narys.

NEKROLOGAS

Athens, Ill., kovo 14 dieną, 2 val. po pietų, Springfield, Ill., sv. Jono ligonbuty mirė SLA. 59 kuopos narys Kazimieras Juozulynas. 59 kuopai velionis priklausė nuo 1917 m. Paskutinio du metu buvo kuopos raštinku. Velionis paliko nuliudime moterį ir šešetą vaikų, o taipgi brolių Joną ir seseris Agotą Bukovienę, Chicago, Ill., Oną Braslauskienę, Shenandoah, Pa, Rozaliją Zalkauskienę, Schenectady, N. Y., ir Viktoriją Barkauskienę, Lietuvoje.

Išgyveno Amerikoj a. a. K. Juozulynas apie 25 metus. Dirbo visuomet anglies kasyklose. Buvo pasiturintis žmogus, turėjo savus namus, buvo visų mylimas ir gerbiamas asmuo. 59 kuopos nariai parupino gyvųjų gėlių vainiką. Iš Lietuvos velionis paėjo iš Kapčiamiesčio. Laidotuvės įvyko 17 dieną kovo, Springfield, Ill., Kalvarijos kapuose. Jose dalyvavo skaitlingas žmonių burys, atsiveikines paskutinį kartą su užmigusiu amžinu miegu draugu.

Laidotuvėse Dalyvavęs.

POLEMIKA IR KRITIKA

NEPRIIMTINI PATAISYMAI „Tėvynės“ Nr. 11 pastebėjau p. Širvydo pasiulytus SLA. konstitucijai pataisymus, kurie visai nepriimtini Susivienijimui. Šale to, kad čia norima užkirsti kelias tam tikrų įsitikinimų žmonėms, tie pataisymai priešingi ir SLA. principams ir tokioms organizacijos reguliuojantiems Valstijų įstatymams.

Ponas Širvydas siulo: 1. Skyrius 1, paragrafas 1 turi būti perredaguotas sekama: 1. — Sujungti į brolišką ryšį visus abiejų lyčių geros sveikatos, dorą elgesio, ištikimybės Amerikos vėliavai ir demokratinę Lietuvos nepriklomybę remiančius lietuvius, neatsižvel-

giant į jų tikybinę ar politinę pažiurą.

2. Skyrius 1, paragrafas 4, pradžioje įdėti žodis „tik“. Šio paragrafo perredaguota pradžia turi sekama skambėti: 4. — Remti kultūrą ir apšvieta tik tarpe lietuvių, etc.

3. Skyrius VII, paragrafas 1 turi būti perredaguotas sekama: 1. — Kiekviena vyriškos ir moteriškos lyties ypata, nejaunesnė 18 metų amžiaus, geros sveikatos, dorą elgesio ir pavyzdingų papročių lietuvių tautos gimusi ar per apsiavedimą bei įsnybę yra prisidėjusi prie lietuvių, ar kuri padarė įžymų darbą lietuvių tautai, ištikima Amerikos vėliavai ir remianti demokratinę Lietuvos nepriklomybę — gali būti priimama į Susivienijimo narius.

Tie pataisymai, jei taptų įstatymais, apribuotų SLA. narių pažiurą — tik patriotinių įsitikinimų žmonės galėtų būti jo nariais. O mūsų konstitucija ant pusk. 24—25 sako, jog kiekvienas gero pasivedimo pavyzdingų papročių lietuvis ar lietuvis gali būti SLA. nariu. O ant pusk. 58, paragrafas 4 kur žymima, jog pataisymu konstitucijos reikalinga dviejų trečdalių Seimo delegatų balsų, taipgi pasakyta, jog pataisymai priimtina tik „ta išlyga, kad joks pataisymas, liečias pamatinius Susivienijimo principus ar pastabas Susivienijimą po kokios sektos viršenybe, negali būti daromas.

Pono Širvydo siulomi pataisymai kaip tik ir liečia Susivienijimo principus ir taiko pavesiti jį visoms politinės sektos viršenybei. Tiesa, p. Širvydas nesako atvirai, jog SLA. turi būti vien sandariečiams, bet jo siulomi pataisymai objektyviai prie to veda.

Reikia taipgi neužmiršti, kad mūsų Susivienijimas yra apdraudus ir pašalpos organizacija. Jis yra reguliuojamas tam tikrais Valstijų įstatymais, kurie neskirto tokių organizacijų narių į politinę pažiurą. Jei p. Širvydas būtų kiek pasiteiravęs apie tai ir pažiūrėjęs Juozulynas. 59 kuopai velionis priklausė nuo 1917 m. Paskutinio du metu buvo kuopos raštinku. Velionis paliko nuliudime moterį ir šešetą vaikų, o taipgi brolių Joną ir seseris Agotą Bukovienę, Chicago, Ill., Oną Braslauskienę, Shenandoah, Pa, Rozaliją Zalkauskienę, Schenectady, N. Y., ir Viktoriją Barkauskienę, Lietuvoje.

Reikia taipgi neužmiršti, kad mūsų Susivienijimas yra apdraudus ir pašalpos organizacija. Jis yra reguliuojamas tam tikrais Valstijų įstatymais, kurie neskirto tokių organizacijų narių į politinę pažiurą. Jei p. Širvydas būtų kiek pasiteiravęs apie tai ir pažiūrėjęs Juozulynas. 59 kuopai velionis priklausė nuo 1917 m. Paskutinio du metu buvo kuopos raštinku. Velionis paliko nuliudime moterį ir šešetą vaikų, o taipgi brolių Joną ir seseris Agotą Bukovienę, Chicago, Ill., Oną Braslauskienę, Shenandoah, Pa, Rozaliją Zalkauskienę, Schenectady, N. Y., ir Viktoriją Barkauskienę, Lietuvoje.

Redakcijos pastaba. Bereikalingai p. Salaveičikas čionai taip desperatiškai šaukia, kad minimais Konstitucijos pataisymui pasiulymais „objektyviai“ prie to veda, kad Susivienijimą norima pavesiti Sandaros globai. Gal but p. Salaveičikas pirmutinis išdrįso tokius „cudus“ pasakoti, kad „ištikimybės Amerikos vėliavai arba pripažinimas Lietuvos demokratinės respublikos yra vienos partijos reikalas ir tą garbę suteikia tik vieniemis sandariečiams. Iki šiol nei patys sandariečiai nedirjo tik sau tos garbės skirti.

Taipgi prie progos norime p. Salaveičiką nuraminti, kad jau yra už jį pirmesnių žmonių, prisiuntusių savo kritiką tiems sumanymams. Dagi yra priešingų net ir iš pačių sandariečių, kuriems p. Salaveičikas, pasiremdamas tais sumanymais, įsiems net ir visą Susivienijimą siulo.

SLA. oficialio organo redakcija negali kalbėti nei už, nei prieš bent kokius pasiulymus SLA. Seimams, nes visus įnešimus išsprendžia pats Seimas. Redakcija privalo būti bešališka tokių įnešimų klausimu, nes S. L. A. Konstitucija kiekvienam nariui ir kiekvienai kuopai suteikia teisę įnešimus padaryti. Apart to, pirm Seimo įnešimus išsprendžia Istatų Komisija ir

pasako ar jie yra galimi Seimui nutarti ar ne. Tą teisę Istatų Komisijai duoda SLA. Konstitucija. Todėl ir jokia polemika Seimui įnešimų klausimu organe nereikalinga iki Istatų Komisija tų įnešimų neužtvirtina.

Bet kadangi leidome p. J. O. Širvydui, kaip Apšvietos Komisijos nariui, be Istatų Komisijos užgyrimo minimus sumanymus paskelbti SLA. organe, todėl leidžiame dabar ir p. Salaveičikui, kaip Kontrolės Komisijos nariui, į tuos sumanymus atsilipti ir siuomi ginčus baigiame. Šituos įnešimus galutinai išsprend Istatų Komisija, o vėliaus Seimas, jei pirmoji instancija juos praleis. Todėl esamų redakcijoje kritikų nei už, nei prieš tuos sumanymus „Tėvynėn“ nedėsimė.

SLA. KUOPŲ VALDYBOS 1926 METAMS.

168 kp., Stanford, Conn.

I. Zamolskis — pirm., J. Klimas — vice-pirm., K. J. Zamolskis — išd., K. Rimkus — prot. sekr., J. Pocius — fin. sekr., P. Šaltmeris ir S. Deivis — išd. glob., J. Šiugžda ir J. Klimienė — org., C. Leonavičius — marš., Dr. E. F. Urba — d-ras-kvot.

170 kp., Russellton, Pa.

J. Kiškionis — pirm., A. Petrauskas — vice-pirm., V. Slavickas — išd., K. Slavickienė — prot. sekr., A. Bagužis — fin. sekr. ir org., K. Križinauskas ir A. Stonis — išd. glob., A. Petrauskas ir J. Petkevičienė — lig. lank.

176 kp., Chicago, Ill.

J. Stulgaitis — pirm., A. Sadauskas — vice-pirm., M. M. Dudas — išd., A. Trijonis — prot. sekr., J. Povilaitis — fin. sekr., J. Milius — išd. glob., P. Morkunas — lig. lank., Dr. S. Biežis — d-ras-kvot.

188 kp., Royaltan, Ill.

J. M. Bartulis — pirm., A. Simanavičius — vice-pirm., V. M. Trainis — išd., J. Jančiauskas — prot. sekr., J. Sitkauskas — fin. sekr. ir org., A. Menkelis ir K. Plusnikas — išd. glob., M. Dobilas — marš.

192 kp., New Kensington, Pa.

A. Šeiris — pirm., A. Murauskas — vice-pirm., J. Jasudavičius — išd., J. Maslauskas — prot. sekr., A. Bačėnas — fin. sekr., A. Murauskas ir M. Sakalauskiene — org., J. Ališauskas — išd. glob.

196 kp., Riverton, Ill.

J. Stonis — pirm., P. Stonis — vice-pirm., J. Urbis — sekr.

198 kp., Akron, Ohio.

J. A. Dominikaitis — pirm., J. V. Ramoška — vice-pirm., J. Brazas — išd., V. T. Neverauskas — prot. sekr. ir org., B. A. Beleckienė — fin. sekr., J. Išganaitis ir K. Tamašauskas — išd. glob., N. Trumpickas — marš.

200 kp., Detroit, Mich.

J. Šenaitis — pirm., J. Balčiūnas — išd., A. Normanas — prot. sekr., E. Šeputis — fin. sekr.

204 kp., Tamaqua, Pa.

K. Sungaila — pirm., P. Stankevičius — vice-pirm., J. Matlauskas — išd., A. Kraipavičius — prot. sekr., J. Gudašauskas — fin. sekr. ir org., V. Petkevičius, J. Stulgaitis ir P. B. Bielis — išd. glob., A. Vaišionis — marš., Dr. Kemmer — d-ras-kvot.

205 kp., Schenectady, N. Y.

P. Ramonas — pirm., I. Strimila — vice-pirm., L. Savickas — fin. sekr. ir išd., A. Gudžinskas — prot. sekr., S. Gode-liauskas — org.

206 kp., Ledford, Ill.

Ig. Partokas — pirm., J. Mockus — sekr.

207 kp., So. Manchester, Conn.

A. Raguckas — pirm., M. Žurauskas — vice-pirm., J. Tvaronaitis — išd., B. Ramančiškis — prot. sekr., A. Tvaronaitis — fin. sekr., I. Baltrukėnas, J. Biriėtienė ir O. Meironienė — išd. glob., A. Birieta — org., Dr. A. B. Moran — d-ras-kvot.

210 kp., Williamstown, Pa.

V. Degutis — pirm., A. Braunė — vice-pirm., S. Pikėlavicius — išd., S. Beniulis — prot. sekr., A. Zukauskas — fin. sekr., A. Aukštakalnis ir S. Premeneckis — išd. glob., A. Liutkus — marš.

212 kp., Kenosha, Wis.

J. Marcinkevičius — pirm., A. Kunca — vice-pirm., F. Povilenskis — išd., J. Kasputis — prot. sekr., A. Kvedaras — fin. sekr. ir koresp., A. A. Pakšys — org., V. Kelpšas, V. Jasiunas ir V. Noruševičius — išd. glob., J. Bitvinskis — marš., Dr. H. L. Rose — d-ras-kvot.

219 kp., Roslyn, Wash.

S. Kairis — pirm., A. Černiauskas — išd., J. Čerpauskas — prot. sekr., A. Alijošius — fin. sekr.

224 kp., Bulpitt, Ill.

P. Milončius — pirm., P. Bagdonas — vice-pirm., M. Utaras — išd., J. Drazdžiulis — prot. sekr., K. Svinkunas — fin. sekr., A. Jevaltas — org., P. Burbukas ir J. Poderis — išd. glob., D. Jenčialis — marš.

226 kp., Chicago, Ill.

F. Prusis — pirm., K. J. Semaiška — išd., K. Čepukas — prot. sekr., A. Martišius — fin. sekr.

230 kp., Wanamie, Pa.

J. Jančaras — pirm., M. Stankevičius — vice-pirm., J. Račiūnas — išd., V. Stravinskis — prot. sekr., J. Tulickas — fin. sekr., A. Stravinskienė — org., S. Andriūšis ir A. Stravinskienė — išd. glob., C. Franka ir V. Šerkšnas — lig. lank.

231 kp., Easton, Pa.

P. Kaulius — pirm., P. Klova — vice-pirm., A. J. Danielius — išd., L. Tilvikas — prot. sekr., J. Bimba — fin. sekr., A. Ogintas ir P. Jonikas — išd. glob., J. Simonauskas — org. ir marš., Dr. I. S. Cohen — d-ras-kvot.

233 kp., Herkimer, N. Y.

A. Rukuiža — pirm., J. Matulaitis — vice-pirm., J. Benkus — išd., V. Bluvus — prot. sekr., A. Daniunas — fin. sekr., A. Dargužis — org., K. Jurėnas ir S. Aleksandravičius — išd. glob., F. Meilunas — marš., Dr. Fagen — d-ras-kvot.

235 kp., Cherry, Ill.

A. Sadauskas — pirm., V. Burba — vice-pirm., J. Grigalevičius — prot. ir fin. sekr. ir išd., V. Basvinka ir J. Anpusaitis — išd. glob.

237 kp., Camden, N. J.

J. Klevinskas — pirm., J. Žemaitis — vice-pirm., F. Kačanas — išd., U. Zemaitienė — prot. sekr., E. Levanas — fin. sekr.

238 kp., Belle Valley, O.

J. Vaitekunas — pirm., J. Tulickis — išd., V. Stasianas — fin. sekr., S. Užragis — išd. glob.

240 kp., Oregon City, Ore.

A. F. Brazinskas — pirm., O. Laurušonienė — vice-pirm., P. Navalinskas — išd., R. J. Sidaras — sekr., O. Mažeitavičienė — org., S. Danilavičius ir F. Kuzminskas — išd. glob.

245 kp., Newark, N. J.

I. Urbonas — pirm., B. Deržinauskis — vice-pirm., O. Kaminskienė — išd., J. Čerkauskas — prot. sekr., J. Soliunas — fin. sekr., K. Noraitis — org. ir išd. glob., S. Žilinskas — marš., Dr. C. T. Tommasi — d-ras-kvot.

246 kp., Plymouth, Pa.

S. Laukevičius — pirm., A. Baigis — vice-pirm., J. Baigis — išd., V. Ravinskis — prot. sekr., K. Gaidžiunas — fin. sekr., K. Andriukas ir A. Rangelis — išd. glob., J. Austras — marš., Dr. M. J. Stadulis — d-ras-kvot.

247 kp., Woodlawn, Pa.

A. Beniulis — pirm., J. Plečkaitis — sekr., išd. ir org., A. Beniulis ir J. Marazas — lig. lank., Dr. J. A. Stevens — d-ras-kvot.

251 kp., Chicago, Ill.

D. Šiurkus — pirm., J. Smailis — vice-pirm., J. Kiauda — išd., J. Zekonis — prot. sekr., J. Meknius — fin. sekr., J. Zoriris — išd. glob., K. Velbasas ir O. Kiaudienė — org., Dr. Žilvitis — d-ras-kvot.

253 kp., Kewanee, Ill.

J. Babarskas — pirm., J. Jarmulkaitis — vice-pirm., A. Radzevičius — išd., K. J. Skrabulis — prot. ir fin. sekr.

255 kp., Chicago Heights, Ill.

L. Banelis — pirm., P. Bekeža — vice-pirm., N. Rauba — išd., P. Rasius — prot. sekr., J. Albuskas — fin. sekr. ir org., P. Rasiėnė ir A. Milmantas — išd. glob.

256 kp., Osceola Mills, Pa.

V. Joknevičius — pirm., J. Lukoševičius — vice-pirm., V. Grigaravičius — išd., J. Simeionis — prot. sekr., M. Makarevičius — fin. sekr., A. Rudžius — išd. glob., S. Sakalauskas — marš. ir koresp.

262 kp., Waukegan, Ill.

A. Ribikauskas — pirm., P. Vaišnoras — išd., A. Pažarskas — prot. sekr., S. Vaišnoras — fin. sekr., P. Norkus ir M. Ribikauskienė — lig. lank., J. Danauskas — marš.

267 kp., Wyoming, Pa.

A. Botyrius — pirm., K. Baldauskas — vice-pirm., J. Kadaras — prot. sekr., M. Baldauskaitė — fin. sekr., A. Zinevičius — org., J. Čižauskas ir P. Pacenka — išd. glob.

270 kp., Niagara Falls, N. Y.

P. Zulis — pirm., A. Saulis — vice-pirm., M. Maleskis — išd., K. Navadvarkis — prot. sekr., A. Gutauskas — fin. sekr., J. Gudelis — org., A. Balčiauskas ir P. Kepalas — išd. glob., K. Navadvarkis ir J. Kisielis — lig. lank.

271 kp., Elizabeth, Pa.

A. Ivanavičius — pirm., A. Stumbras — vice-pirm., M. Kaupas — išd., J. Lorentas — prot. sekr., J. C. Godlauskas — fin. sekr., V. Griškevičius ir A. Jarulis — išd. glob., M. Malanavičius ir J. Rudėnas — lig. lank., M. Supranavičius — marš.

272 kp., Amsterdam, N. Y.

P. Miškinis — pirm., J. Ramonas — vice-pirm., P. Lalas — išd., M. Kaselis — fin. sekr., S. Tiešis ir A. Mockus — išd. glob.

273 kp., E. Hammond, Ind.

S. Vaišnoras — pirm., A. Makauskas — vice-pirm., P. Pučkorius — išd., J. Navickas — prot. sekr., A. Kriukas ir M. Razevičius — fin. sekr., J. Vaičionius ir A. Paniulaitis — išd. glob.

274 kp., Spring Valley, Ill.

A. Urbonas — pirm., P. Stan-

kus — vice-pirm., M. Stadalius — išd., T. Bielskus — prot. sekr., J. Glaveckas — fin. sekr., S. Prusaitis ir M. Šalaševičienė — išd. glob., J. Bilas — marš.

275 kp., Springfield, Ill.

S. Janarauskas — pirm., V. Stimbirienė — vice-pirm. ir org., V. Augustaitis — išd., K. Juozupavičius — prot. sekr., P. Pečiokas — fin. sekr., P. Šiaudis ir V. Lūšis — išd. glob., Dr. Barnard — d-ras-kvot.

279 kp., Sesser, Ill.

A. Meškauskas — pirm. ir prot. sekr., K. Simkunas — vice-pirm., L. Kazokas — išd., K. Jakšas — fin. sekr. ir org., A. Jakšienė ir A. Lukošius — išd. glob., J. Cikockis — marš.

280 kp., Jackson, Mich.

C. Pilišauskas — pirm., J. Maciukonis — išd., L. Slančiauskas — sekr. ir org.

281 kp., Nanty-Glo, Pa.

P. Kalinauskas — pirm., P. Medalinskas — vice-pirm., J. Joneliunas — išd., M. Kašėtienė — prot. sekr., J. Mickus — fin. sekr., V. Sermukšnis — org., A. Mickus ir P. Kašeta — išd. glob., T. Kasparas ir S. Miliauskas — lig. lank., Dr. H. A. Collins — d-ras-kvot.

284 kp., Tolleston, Ind.

J. Vaitkus — pirm., J. Vilimaitis — vice-pirm., V. Alijošius — išd., B. Vilimaitiūtė — prot. sekr., A. H. Namartonis — fin. sekr., J. Sapoka, R. Bružienė ir J. Sandaris — išd. glob., Dr. Goad — d-ras-kvot.

289 kp., Harvey, Ill.

A. Skirmantas — pirm., J. Varanaitis — vice-pirm., J. Ratkus — išd. ir org., K. G. Rutkauskas — prot. sekr., J. Macikas — fin. sekr., S. Bernotienė ir K. Tilvikas — išd. glob., P. Repšienė — marš.

298 kp., Elco, Pa.

P. Maciokas — pirm., M. Jaciuskas — vice-pirm. ir prot. sekr., E. Galinis — išd. ir fin. sekr., B. Stonis ir J. Jankauskas — išd. glob., P. Maciokas, B. Stonis ir M. Galinienė — lig. lank., P. Latvis — marš., Dr. S. L. Scott — d-ras-kvot.

304 kp., Buffalo, N. Y.

P. Banevičius — pirm., M. Garisonas — vice-pirm., M. Kajokas — išd., A. Dielinikaitiūtė — prot. sekr., J. K. Miliauskas — fin. sekr., J. Dielinikaitis, V. Jankauskas ir J. Urbonas — išd. glob., J. Rederis — org.

306 kp., Danbury, Conn.

A. Radzevičius — pirm., J. Liskevičius — vice-pirm., V. Vaitkuskas — išd., J. Mulionis — prot. sekr., A. Petrikonis — fin. sekr., K. Kuncevičius — marš., K. Grajauskas ir A. Palitka — išd. glob.

307 kp., St. Clairsville, Ohio.

A. Prancevičius — pirm., J. Mockevičius — išd., J. Šalkauskas — sekr.

325 kp., Terryville, Conn.

J. Marcinkevičius — pirm., J. Gražėnas — išd., V. Joskevičius — prot. sekr., V. Palaziejus — fin. sekr., P. Venavičius — išd. glob., K. Mickevičius — org.

329 kp., La Porte, Ind.

M. Čipėla — pirm., Ig. Bakanas — išd., K. Zekienė — prot. sekr., J. Purtilienė — fin. sekr.

NAUJI ALEKSIO MUZIKOS VEIKALAI

1. Dvidešimts šaunų dainų šešiuose sąsiuvinuose mirsam chorui \$3.00
2. Penkiolinkos dainos visoms balsui prie fortepijono \$1.00
3. Penkiolinkos dainos dviems balsams prie fortepijono \$1.00
Siunčiant užsakymus „Money Order“, adresuokite:

MR. A. ALEKSIS, P. O. Box 332, WATERBURY, CONN.

SLA. PILDOMOSIOS TARBOS IR KOMISIJŲ ADRESAI

Pildamoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis,

Mahanoy City, Pa.

Vice-Prez. — V. Kamarauskas,

179 Slocum St.,

Edwardsville, Pa.

Sekretorė — P. Jurgeliūtė,

307 W. 30th St.,

New York, N. Y.

Iždininkas — T. Paukštis,

13 Mill St.,

Pittston, Pa.

Iždo Glob. — J. M. Danielius,

193 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

Iždo Glob. — M. A. Raginskas,

193 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

Gaspadoriški Apsidumojimai

„Kianlių ganyt... Žulikas esi... Aš Tamstai snukį sudaužysiu.“
(Iš Seimo posėdžio II-26 stenogramos).

VALSTYBĖS TETUSIAL

Iš Šnipstynės Matijošiaus Pempės grįčios dumai uoliais verčias: susirinkę vyrų pypkės čirškina. Matijošienė Skolastija iš grįčios šunį obija: pašol von, smaradas šitokai! Patsai Matijošius alkune nuo kaktos prakaitą šluostos: porina jisai apie savo kelionę stalyčion — bankininkų sąjungos suvažiavimą. Bet niekam tai neįdomu: spiaudus vyrų. Dominikas Baravikas, po parapijos maršalkos zakristijono pirma ranka, aškiai nepatenkintas:

— Eik tu peklon, močia, su visu savo šunim!

— Matijošiau, geriau šnekėk apie valstybės tetušių sueigą, — neiškentėjo Simonas Didžiarekis, kaž kodėl kaimynų Blusa pramintas.

— Apie tetušių Sueigą, apie valstybės reikalus! — pareikalavo iš visų suolų gaspadoriai. Matijošius Pempė tarė kaimynui:

— Sveiks, Dominikai! — ir išliurbijo alaus sklenyčią.

— Žinoma, man rupėjo pasižiūrėti, ką tie valstybės tetušiai daro, — kokius pono Dievo gyvulius mes į Sueigą išrinkom. Aš jau iš anksto žinojau, kad tenai sunku pakliut, tai aš jau del visko pasirūpinau tris įėjimo bilietus: iš šventųjų demokratų, valščionių ir žydų, manau, bent vienas iš jų turės išgelbėti. Prienu aš su savo trim bilietais prie Sueigos rumų, kurie stovi Riebių Žuvų gatvėj, gi žiuriu — aplink rumus, visas turgus. Kažkoks stražnikas su susirinkusia minia kryžavoja:

— Ne mozna! Ne mozna!
— O man mozna! — sakau aš jam ir atkisiau tris bilietus.

— Ponui mozna, — sako stražnikas, — ale kad nėra vietos, kur plocių pakabinti, o su plociu nemožna.

— O kiek už pakabinimą mokėt reikia, — pasiklausiau.

— Pusė lito, — sako stražnikas, — ale vietos nėra.

Aš jam vietoj pusės lito parodžiau tris, jisai pasakė „hmm“ ir tuojau atrado vietos.

Atsiraiciau rankoves, sugniauziau kumščius, ištempiau alkunes — ir įsigrudau į salę, kur buvo susirinkę tokie, kaip ir aš, ir kitokie.

Salėj buvo pats zavarukas. Skersai salę — spigliuotos vielos tvora. Vienoj pusėj — publika, kitoj pusėj — valstybės tetušiai, kitaip sakant, musų rinkti deputatai. Publika spaudžias, stumias, iš tirštumo net cypia, ypač jaunos mergelkos, o deputatai už tvoros rikuoja savo eiles, tarytum mušiu renlias: iš Vilniaus palioķų eis vartyt, ar kurį galą, pamislinau.

Dešiniame salės šone susirinko visi šventieji — ir pastatė šerius; čia buvo ir kazokas Monarchierinas su raudonom kelnėm ir Ambraziejus Rudka-Skalikas su napielniku, ir Jautys su išnuilintom virvėm, — pekla jį žino, kam jis jas čia atsinėš. Deputatas Padraika atsinėš akėķkuoļ, Alijošius Prietelėlis storiausiaj pinigų mašną, bankininkas Vilkokailis, kad demokratiškiau atrodytų, vyžom apsiavė. Kairėj salės pusėj susigrudo visi prakeiktieji — ciciilikai, parmazonai, bedieviai ir eretikai.

Kai aš įsigrudau į salę, šventųjų ir prakeiktųjų susišaudymas jau buvo prasidėjęs.

— Jezuitai! Rymo klapčukai! — šaukė iš kairės.

— Bolševikai! Žydberniai! — neužsileido dešinieji.

Dominikas Dzingulėlis.

— Žulikai! Vagys! — šaudė prakeiktieji.

— Durniai! — razumnai atsakinėjo šventieji.
— Jusų moters — paleistuvės: vaikų neturi, — cyptelėjo iš dešinės Magdės Katarinkos plonas balselis...

Aš jau buvau benusimenas. Kad tu susprogtum, sakau sau. Juk aš norėjau pakliut į valstybės tetušių Sueigą, o čia pataikiau, matyt, į kažkokią neprastaburnių ar berazumių klubą! Jau buvau pasirengęs bėgt, tik staiga dešiniajame salės šone pasikėlė triuksmas, nelyginant bomba sprogo. Kaip man paskui išaiškino, čia esanti tokia mada ateinantį pirmininką sveikinti.

Pirmininkas — žilas, nors dar tvirtas senukas priėjo prie stalo. Iš krutančių jo lupų galima buvo spėti, kad jis kaž ką šneka, bet ką jis šneka, per truksmą nesigirdėjo.

Staiga — liuokt — iššoko iš dešiniųjų šono toksai ilgas, laibas, skustas, pliku pakaušiu, — kunigas Kumštys, — sako tai buvęs. Antru šuoliu jis jau buvo prie pirmininko stalo ir pakibė pirmininkui kumštį panosėn:

— Nudėsiu! Vietoj paguldysiu! Tu neišeisi iš čia! — šaukė tasai Kumštys, iš piktumo savo skustą žandą persukęs, kaip naginę. Gal tam seneliukui pirmininkui jis ir butų kiaušą sutraškinęs, tiktai ciciilikė ponia Pupalaiškienė pagavo jį už kojos ir nutempė nuo stalo.

— Ragana! — piktai suuzgė Pupalaiškienė žlegtelėjęs kunigas Kumštys.

— O, tai bestija! — pasipiktino Pupalaiškienės pasielgimu daktaras Alijošius Prietelėlis ir spiovė į ją, tik pataikė ne į ją, bet į savo prietelį deputotą Jautį. Šis gi, matyt pamanęs, kad į jį spiovė ne Prietelėlis, o Pupalaiškienė, šoko int ją šaukdamas:

— Šlepetė! Šlepetė! — ir jau buvo besirengias jai nerti ant kaklo muiliną virvę. Tik ši ponia, kad ją kur vilkas, — neduok Dieve butų tokią pačią turėti, tiktai — pliaukš! — kad trauks tam Jauciui atgalia ranka per žandą, net šiam visos virvės išbirėjo.

Kairiojo šono atstovas daktaras Girmius priena prie Pupalaiškienės ir sako:

— Poniute, už tokį pasielgimą aš norėčiau Tamstai ranką pabučiuoti, bet Tamsta toļų paškundą snukį sudaužei, kad aš Tamstos rankos negaliu bučiuoti, kol Tamsta ją nusimazgosi...

Sitokiomis ir dar prašmatnesnėmis štukomis musų rinkti Sueigos deputotai — valstybės tetušiai — savo liudnas dienas linksmino, kol pagaliau į kozelnyčią įsirepeķkino valščionių deputotas Sugnaibintas, ar kaip jis tenai, regis, vadinas, ir ėmė kalbėti:

— Aš kalbėsiu apie tai, kur šuva pakastas, — pro gargaliuojantį triuksmą girdėjos, kaip jis šaukia kazelnųčioj.

— Ir tavo kvapas šuniškas, — linksminos iš vietos šventas demokratas Kazys Kulokas ir apukė savo juodą usų dusyk aplink pirštą.

— Jūs norėjot Sueigą pirmininku išrinkti, — nepasidavė atstovas Sugnaibintas, — nedarbo drigontą Ambraziejų Rudka-Skaliką. O kadangi Sueigos pirmininkas pavaduoja Valstybės Viršunę, ir kadangi musų valstybės viršunė del jusų durnumo dažnai negaloja ir važinėja už gronyčios, tai jūs norėjot, kad Ambraziejus Rudka-Skalikas eitų valstybės viršunės pareigas.

— Ura! Ura! Gėda butų visai valstybei, — kunkuliuo valščionys.

— Bet dabartinis musų Sueigos pirmininkas, — tęsė padrasintas atstovas Sugnaibintas, — yra teisėtai išrinktas, gavo balsų daugumą...

— Bet dabar jis jau nebeįgana! — šaukė salės dešiniųjų pulkas.

— Kad dabar jis nebeįgana, nesvarbu, — tęsė Sugnaibintas, — sueigos statutas apie tai nekalba. O statutą gi jūs patys taip parašėt, kad nebutų galima pirmininkui nepasitikėji nas išreikšti...

— Žiurint kokiam pirmininkui, — nusimines murmėjo, vyžą krapštydamas deputotas Vilkokailis.

— Šis pirmininkas gi senas ir neženotas, — kaip gi galima juo pasitikėti, — karščiauos prisiglaudus prie kunigo Krupniko Magdė Katarinka.

— Tai kaip gi jūs kunigais pasitikit, kurie irgi neženoti? — šidijos atstovas Sugnaibintas. — Tai viena. O antra — dabartinis musų pirmininkas — geras žmogus...

— Koks jis tau geras, — pašoko apsiptotojės Ambraziejus Rudka-Skalikas, — jis nesąžiningas, jis įstatymus laužo, jis kriminalistas!

Cicilikai ir valščionys ėmė šaukt:

— Von! Pašol von Rudka-Skaliką.

— Kam kam kalbėti apie kriminalistus, — atsikosėjo atstovas Sugnaibintas, — tik ne Ambraziejui Rudka-Skalikui, kuris pats turėjo kriminalinę bylą. Aš pats buvau teismo tardytojas ir tardžiau atstovo Ambraziejaus Rudkos-Skaliko darbus...

— Čia tai pasikėlė toks gvoltas, kokio galėtų pasimokyti ir musų pusberniai pas Ickų per našparą magaryčių įsitraukę.

Ambraziejus Rudka-Skalikas pradėjo pirmas:

— Jeigu aš negerbėčiau savo kumštį, duočiau tau į snukį. Jo mieli prieteliai iš nedarbo driganti, bankininkų sąjungos ir šventųjų demokratų jam turavojo:

— Prakvostas!
— Šalin niekšas!
— Kuliganas! Žulikas esi!
— Pats esi kriminalistas!

— Aš tai jau duosiu į snukį! Ir dideliais žingsniais, kokiais tik vieni rymoriai vaikšto, taręs šiuos žodžius atstovas Žioplinauskas nužengė į kozelnyčią, ir kalbančią vietą. Šis galvą linktelėjo, ir žioplinauskas kumštis įšibėdė į kozelnyčią.

— Ak, tu rupužė! — nusikeikė iš pykčio ir sarmatos, kad nepataikė, atstovas Žioplinauskas, ir antrą kumštį sugniauzęs stačiai įvarė atstovui Sugnaibintam į pilvą.

— Darbo žmonės, ratavokit, jusų deputotą smaugia! — šaukė iš skausmo susirietęs atstovas Sugnaibintas.

Sueigos pirmininkas šoko tvarką daryti: pagavo už didelio varpo galo ir ėmė zvanyti: — Tatalai, blynai, blynai, talatoj bly-nai... Kur čia tu dabar su blynais, jei pagal kozelnyčią atstovai susikabinę į krutinę raitosi! Šoku visi atstovai iš savo vietų ir susipynė į kažkokią šesųkų litanią aplink kozelnyčią. Ant pasipynusios po kojų kedės kunigas Kumštys užsuko, iškėlęs sugniauztus kumščius, ir ėmė šaukti, — nelyginant kas jį gvoltavotų:

— Pirmininke! Ar tu čia sėdėdamas eini pareigas, ar tu jas eitum kur tupėdamas, butų tas pat.

Man čia taip marakatna ant dūšios pasidarė. Išėjau nelaukęs, kuo pasibaigs. Jei jau kunigas, sueigos atstovas, musų rinktas deputotas, sueigos rumuose lojojas, kaip kokš musų neprastaburnis piemuo, tai jau blogai. Kuo tas Sueigos posėdis pasibaigė, nežinau. Žmonės sako, būk tai paskui pirmininkas pak-

— Koks jis tau geras, — pašoko apsiptotojės Ambraziejus Rudka-Skalikas, — jis nesąžiningas, jis įstatymus laužo, jis kriminalistas!

Cicilikai ir valščionys ėmė šaukt:

— Von! Pašol von Rudka-Skaliką.

— Kam kam kalbėti apie kriminalistus, — atsikosėjo atstovas Sugnaibintas, — tik ne Ambraziejui Rudka-Skalikui, kuris pats turėjo kriminalinę bylą. Aš pats buvau teismo tardytojas ir tardžiau atstovo Ambraziejaus Rudkos-Skaliko darbus...

— Čia tai pasikėlė toks gvoltas, kokio galėtų pasimokyti ir musų pusberniai pas Ickų per našparą magaryčių įsitraukę.

Ambraziejus Rudka-Skalikas pradėjo pirmas:

— Jeigu aš negerbėčiau savo kumštį, duočiau tau į snukį. Jo mieli prieteliai iš nedarbo driganti, bankininkų sąjungos ir šventųjų demokratų jam turavojo:

— Prakvostas!
— Šalin niekšas!
— Kuliganas! Žulikas esi!
— Pats esi kriminalistas!

— Aš tai jau duosiu į snukį! Ir dideliais žingsniais, kokiais tik vieni rymoriai vaikšto, taręs šiuos žodžius atstovas Žioplinauskas nužengė į kozelnyčią, ir kalbančią vietą. Šis galvą linktelėjo, ir žioplinauskas kumštis įšibėdė į kozelnyčią.

— Ak, tu rupužė! — nusikeikė iš pykčio ir sarmatos, kad nepataikė, atstovas Žioplinauskas, ir antrą kumštį sugniauzęs stačiai įvarė atstovui Sugnaibintam į pilvą.

— Darbo žmonės, ratavokit, jusų deputotą smaugia! — šaukė iš skausmo susirietęs atstovas Sugnaibintas.

Sueigos pirmininkas šoko tvarką daryti: pagavo už didelio varpo galo ir ėmė zvanyti: — Tatalai, blynai, blynai, talatoj bly-nai... Kur čia tu dabar su blynais, jei pagal kozelnyčią atstovai susikabinę į krutinę raitosi! Šoku visi atstovai iš savo vietų ir susipynė į kažkokią šesųkų litanią aplink kozelnyčią. Ant pasipynusios po kojų kedės kunigas Kumštys užsuko, iškėlęs sugniauztus kumščius, ir ėmė šaukti, — nelyginant kas jį gvoltavotų:

— Pirmininke! Ar tu čia sėdėdamas eini pareigas, ar tu jas eitum kur tupėdamas, butų tas pat.

Man čia taip marakatna ant dūšios pasidarė. Išėjau nelaukęs, kuo pasibaigs. Jei jau kunigas, sueigos atstovas, musų rinktas deputotas, sueigos rumuose lojojas, kaip kokš musų neprastaburnis piemuo, tai jau blogai. Kuo tas Sueigos posėdis pasibaigė, nežinau. Žmonės sako, būk tai paskui pirmininkas pak-

— Koks jis tau geras, — pašoko apsiptotojės Ambraziejus Rudka-Skalikas, — jis nesąžiningas, jis įstatymus laužo, jis kriminalistas!

Cicilikai ir valščionys ėmė šaukt:

— Von! Pašol von Rudka-Skaliką.

— Kam kam kalbėti apie kriminalistus, — atsikosėjo atstovas Sugnaibintas, — tik ne Ambraziejui Rudka-Skalikui, kuris pats turėjo kriminalinę bylą. Aš pats buvau teismo tardytojas ir tardžiau atstovo Ambraziejaus Rudkos-Skaliko darbus...

— Čia tai pasikėlė toks gvoltas, kokio galėtų pasimokyti ir musų pusberniai pas Ickų per našparą magaryčių įsitraukę.

Ambraziejus Rudka-Skalikas pradėjo pirmas:

— Jeigu aš negerbėčiau savo kumštį, duočiau tau į snukį. Jo mieli prieteliai iš nedarbo driganti, bankininkų sąjungos ir šventųjų demokratų jam turavojo:

— Prakvostas!
— Šalin niekšas!
— Kuliganas! Žulikas esi!
— Pats esi kriminalistas!

— Aš tai jau duosiu į snukį! Ir dideliais žingsniais, kokiais tik vieni rymoriai vaikšto, taręs šiuos žodžius atstovas Žioplinauskas nužengė į kozelnyčią, ir kalbančią vietą. Šis galvą linktelėjo, ir žioplinauskas kumštis įšibėdė į kozelnyčią.

— Ak, tu rupužė! — nusikeikė iš pykčio ir sarmatos, kad nepataikė, atstovas Žioplinauskas, ir antrą kumštį sugniauzęs stačiai įvarė atstovui Sugnaibintam į pilvą.

— Darbo žmonės, ratavokit, jusų deputotą smaugia! — šaukė iš skausmo susirietęs atstovas Sugnaibintas.

Sueigos pirmininkas šoko tvarką daryti: pagavo už didelio varpo galo ir ėmė zvanyti: — Tatalai, blynai, blynai, talatoj bly-nai... Kur čia tu dabar su blynais, jei pagal kozelnyčią atstovai susikabinę į krutinę raitosi! Šoku visi atstovai iš savo vietų ir susipynė į kažkokią šesųkų litanią aplink kozelnyčią. Ant pasipynusios po kojų kedės kunigas Kumštys užsuko, iškėlęs sugniauztus kumščius, ir ėmė šaukti, — nelyginant kas jį gvoltavotų:

— Pirmininke! Ar tu čia sėdėdamas eini pareigas, ar tu jas eitum kur tupėdamas, butų tas pat.

Man čia taip marakatna ant dūšios pasidarė. Išėjau nelaukęs, kuo pasibaigs. Jei jau kunigas, sueigos atstovas, musų rinktas deputotas, sueigos rumuose lojojas, kaip kokš musų neprastaburnis piemuo, tai jau blogai. Kuo tas Sueigos posėdis pasibaigė, nežinau. Žmonės sako, būk tai paskui pirmininkas pak-

— Koks jis tau geras, — pašoko apsiptotojės Ambraziejus Rudka-Skalikas, — jis nesąžiningas, jis įstatymus laužo, jis kriminalistas!

Cicilikai ir valščionys ėmė šaukt:

— Von! Pašol von Rudka-Skaliką.

— Kam kam kalbėti apie kriminalistus, — atsikosėjo atstovas Sugnaibintas, — tik ne Ambraziejui Rudka-Skalikui, kuris pats turėjo kriminalinę bylą. Aš pats buvau teismo tardytojas ir tardžiau atstovo Ambraziejaus Rudkos-Skaliko darbus...

— Čia tai pasikėlė toks gvoltas, kokio galėtų pasimokyti ir musų pusberniai pas Ickų per našparą magaryčių įsitraukę.

Ambraziejus Rudka-Skalikas pradėjo pirmas:

— Jeigu aš negerbėčiau savo kumštį, duočiau tau į snukį. Jo mieli prieteliai iš nedarbo driganti, bankininkų sąjungos ir šventųjų demokratų jam turavojo:

— Prakvostas!
— Šalin niekšas!
— Kuliganas! Žulikas esi!
— Pats esi kriminalistas!

— Aš tai jau duosiu į snukį! Ir dideliais žingsniais, kokiais tik vieni rymoriai vaikšto, taręs šiuos žodžius atstovas Žioplinauskas nužengė į kozelnyčią, ir kalbančią vietą. Šis galvą linktelėjo, ir žioplinauskas kumštis įšibėdė į kozelnyčią.

— Ak, tu rupužė! — nusikeikė iš pykčio ir sarmatos, kad nepataikė, atstovas Žioplinauskas, ir antrą kumštį sugniauzęs stačiai įvarė atstovui Sugnaibintam į pilvą.

— Darbo žmonės, ratavokit, jusų deputotą smaugia! — šaukė iš skausmo susirietęs atstovas Sugnaibintas.

Sueigos pirmininkas šoko tvarką daryti: pagavo už didelio varpo galo ir ėmė zvanyti: — Tatalai, blynai, blynai, talatoj bly-nai... Kur čia tu dabar su blynais, jei pagal kozelnyčią atstovai susikabinę į krutinę raitosi! Šoku visi atstovai iš savo vietų ir susipynė į kažkokią šesųkų litanią aplink kozelnyčią. Ant pasipynusios po kojų kedės kunigas Kumštys užsuko, iškėlęs sugniauztus kumščius, ir ėmė šaukti, — nelyginant kas jį gvoltavotų:

— Pirmininke! Ar tu čia sėdėdamas eini pareigas, ar tu jas eitum kur tupėdamas, butų tas pat.

Man čia taip marakatna ant dūšios pasidarė. Išėjau nelaukęs, kuo pasibaigs. Jei jau kunigas, sueigos atstovas, musų rinktas deputotas, sueigos rumuose lojojas, kaip kokš musų neprastaburnis piemuo, tai jau blogai. Kuo tas Sueigos posėdis pasibaigė, nežinau. Žmonės sako, būk tai paskui pirmininkas pak-

— Koks jis tau geras, — pašoko apsiptotojės Ambraziejus Rudka-Skalikas, — jis nesąžiningas, jis įstatymus laužo, jis kriminalistas!

Cicilikai ir valščionys ėmė šaukt:

— Von! Pašol von Rudka-Skaliką.

— Kam kam kalbėti apie kriminalistus, — atsikosėjo atstovas Sugnaibintas, — tik ne Ambraziejui Rudka-Skalikui, kuris pats turėjo kriminalinę bylą. Aš pats buvau teismo tardytojas ir tardžiau atstovo Ambraziejaus Rudkos-Skaliko darbus...

— Čia tai pasikėlė toks gvoltas, kokio galėtų pasimokyti ir musų pusberniai pas Ickų per našparą magaryčių įsitraukę.

Ambraziejus Rudka-Skalikas pradėjo pirmas:

— Jeigu aš negerbėčiau savo kumštį, duočiau tau į snukį. Jo mieli prieteliai iš nedarbo driganti, bankininkų sąjungos ir šventųjų demokratų jam turavojo:

— Prakvostas!
— Šalin niekšas!
— Kuliganas! Žulikas esi!
— Pats esi kriminalistas!

— Aš tai jau duosiu į snukį! Ir dideliais žingsniais, kokiais tik vieni rymoriai vaikšto, taręs šiuos žodžius atstovas Žioplinauskas nužengė į kozelnyčią, ir kalbančią vietą. Šis galvą linktelėjo, ir žioplinauskas kumštis įšibėdė į kozelnyčią.

— Ak, tu rupužė! — nusikeikė iš pykčio ir sarmatos, kad nepataikė, atstovas Žioplinauskas, ir antrą kumštį sugniauzęs stačiai įvarė atstovui Sugnaibintam į pilvą.

— Darbo žmonės, ratavokit, jusų deputotą smaugia! — šaukė iš skausmo susirietęs atstovas Sugnaibintas.

Sueigos pirmininkas šoko tvarką daryti: pagavo už didelio varpo galo ir ėmė zvanyti: — Tatalai, blynai, blynai, talatoj bly-nai... Kur čia tu dabar su blynais, jei pagal kozelnyčią atstovai susikabinę į krutinę raitosi! Šoku visi atstovai iš savo vietų ir susipynė į kažkokią šesųkų litanią aplink kozelnyčią. Ant pasipynusios po kojų kedės kunigas Kumštys užsuko, iškėlęs sugniauztus kumščius, ir ėmė šaukti, — nelyginant kas jį gvoltavotų:

— Pirmininke! Ar tu čia sėdėdamas eini pareigas, ar tu jas eitum kur tupėdamas, butų tas pat.

Man čia taip marakatna ant dūšios pasidarė. Išėjau nelaukęs, kuo pasibaigs. Jei jau kunigas, sueigos atstovas, musų rinktas deputotas, sueigos rumuose lojojas, kaip kokš musų neprastaburnis piemuo, tai jau blogai. Kuo tas Sueigos posėdis pasibaigė, nežinau. Žmonės sako, būk tai paskui pirmininkas pak-

— Koks jis tau geras, — pašoko apsiptotojės Ambraziejus Rudka-Skalikas, — jis nesąžiningas, jis įstatymus laužo, jis kriminalistas!

Cicilikai ir valščionys ėmė šaukt:

— Von! Pašol von Rudka-Skaliką.

— Kam kam kalbėti apie kriminalistus, — atsikosėjo atstovas Sugnaibintas, — tik ne Ambraziejui Rudka-Skalikui, kuris pats turėjo kriminalinę bylą. Aš pats buvau teismo tardytojas ir tardžiau atstovo Ambraziejaus Rudkos-Skaliko darbus...

— Čia tai pasikėlė toks gvoltas, kokio galėtų pasimokyti ir musų pusberniai pas Ickų per našparą magaryčių įsitraukę.

Ambraziejus Rudka-Skalikas pradėjo pirmas:

— Jeigu aš negerbėčiau savo kumštį, duočiau tau į snukį. Jo mieli prieteliai iš nedarbo driganti, bankininkų sąjungos ir šventųjų demokratų jam turavojo:

— Prakvostas!
— Šalin niekšas!
— Kuliganas! Žulikas esi!
— Pats esi kriminalistas!

— Aš tai jau duosiu į snukį! Ir dideliais žingsniais, kokiais tik vieni rymoriai vaikšto, taręs šiuos žodžius atstovas Žioplinauskas nužengė į kozelnyčią, ir kalbančią vietą. Šis galvą linktelėjo, ir žioplinauskas kumštis įšibėdė į kozelnyčią.

— Ak, tu rupužė! — nusikeikė iš pykčio ir sarmatos, kad nepataikė, atstovas Žioplinauskas, ir antrą kumštį sugniauzęs stačiai įvarė atstovui Sugnaibintam į pilvą.

— Darbo žmonės, ratavokit, jusų deputotą smaugia! — šaukė iš skausmo susirietęs atstovas Sugnaibintas.

Sueigos pirmininkas šoko tvarką daryti: pagavo už didelio varpo galo ir ėmė zvanyti: — Tatalai, blynai, blynai, talatoj bly-nai... Kur čia tu dabar su blynais, jei pagal kozelnyčią atstovai susikabinę į krutinę raitosi! Šoku visi atstovai iš savo vietų ir susipynė į kažkokią šesųkų litanią aplink kozelnyčią. Ant pasipynusios po kojų kedės kunigas Kumštys užsuko, iškėlęs sugniauztus kumščius, ir ėmė šaukti, — nelyginant kas jį gvoltavotų:

— Pirmininke! Ar tu čia sėdėdamas eini pareigas, ar tu jas eitum kur tupėdamas, butų tas pat.

Man čia taip marakatna ant dūšios pasidarė. Išėjau nelaukęs, kuo pasibaigs. Jei jau kunigas, sueigos atstovas, musų rinktas deputotas, sueigos rumuose lojojas, kaip kokš musų neprastaburnis piemuo, tai jau blogai. Kuo tas Sueigos posėdis pasibaigė, nežinau. Žmonės sako, būk tai paskui pirmininkas pak-

Jus nerasite kito tokio dumų draugo kaip Camel

Eikite tiek toli, kiek norite, praleiskite tiek pinigų kiek norite, nerasite kito tokio dumų draugo, kaip Camel. Nes Camels yra padaromi iš parinktiniausio tabako koks auga pasaulyje—jie niekad neatbukins jusų skonio, nežiurint kaip dažnai jus rukysite. Camels yra karalius tabako mišinių—jie niekad nepalieka cigaretinio atsivadavimo. Visi rukymo smagumai—štai užganėdinimas, kurį Camel siulo milijonams rukytojų.

Į vieną tik šitą cigaretų rušį yra sukoncentruota tabako pažinėjimas ir išsilavinimas

didžiausios tabako ekspertų organizacijos pasaulyje. Niekas nėra pergeras įvyniojimai į Camels. Rinktiniausias Turkiškas ir Amerikoniškas tabakas, gambiausias jo sumaišymas, puikiausi cigaretų popiera specialiai Francijoje padaryta. Camels yra tobulybės galas tarpe cigaretų—geresnių cigaretų negali būti padaryta.

mą dirbant tokius darbus. O kas toliau? Sudarkymas žmogaus budo: vystimosi nepastovumo, mainymas vietų ir darbo, girtuoklystė, ligos, prieglaudų namai, pagalios miestų landinės — „bomijos“ karalija. Ne visi jų pasiekia ją, daug žuva pakely į 200,000 vietas. Bet tiesiog kuone visi jie keliauja ton pusėn. Aš asmeniškai sutikau savo „kelionėse“ ne mažą skaičių lietuvių.

Ale dauguma lietuvių Amerikoje yra turtingi, susikrovę tukstančius, uždirba po 40-50 dolarių savaitę. Taip, tuk-

stančius susikrovę slapsti degtinės pardavinėtojai; kai didelių algų, tai jas uždirba amatninkai, didžiųjų dirbantys tik dalį metų; be to, amatninkais jie tapo karės laiku, kai stokavo darbininkų. Šiandien gi tapt amatninku Amerikoje yra ytin sunku.

Juo sunkiau naujam ateiviui. Visa, kas jo laukia, tai paprastai darbininko darbas — 18 arba 20 dolarių algos savaitę. O iš tokios algos nei žmoniškai pavalgysi, nei pasirėdysi, nei tinkamoje vietoje gyvensi.

Sunus Palaidunas.

tau svetimtautis, o ypač anglas, ir parodė, kad mes buvome jam „undesirable“ klijantai. Tai geras pavyzdys svetimtaučių patarnavimo. Lietuviai, visoki „biznieriai“ ir profesionalai turi saviem duoti gerą ir širdingą patarnavimą, o lietuviui turėtų remti savus sąžiningus biznierius ir profesionalus. Taip darant, abejiems išeis ant naudos.

Iš draugijų gyvenimo tiek galima pasakyti: eina viskas gerai, o jau kaip SLA. abiejose kuopose, tai tikra rugėputė, nes netoli Seimas. 115-toj SLA. kuopoj tai žalpis davė vėjo už žinūčių rašymą. Varė žinūčių rašytojus lauk iš SLA. Čia, mat, esą tik darbininkai, o ne buržujai, bet vyras savo „gražbitystės“ perlų neprisiminė, ką buvo pasakęs per pereitą susirinkimą ir jau neišitarė jų daugiau. Bet jo draugai pranašavo, kad jeigu bus kas parašyta daugiau, tai žinūčių rašytojas gali susilaukti \$500 baumės ir metams balso netekti. Vyrai šeiminkauti nori dar neužėmę SLA.

„Gražbitystė“ dar pas mus vis gyvuoja, nors buvo patėmyta net per organą „Tėvynę“, bet lig šiol dar nevisi išmoko padoriai kalbėti. Didelis žodynas jau būtų galima prirašyti iš to, kas teko išgirsti per pastaruosius metus.

K. Demikis.

laiką viduriai išsilisuojoja. Jei tas reikalinga padaryti, tai rekomenduojame pakeisti divalandinį penjimą pridant kas sykį po dešimtį minučių iki bus penima kas trys valandos.

Turi savo kudiškį išlaikyti sveiką ir stiprą. O kudiško sveikata pilnai priklauso maistui ir rūpesčiui, kurį jam suteiki. Kudiškį reikia kasdien maudyti ir reguliariai maitinti. Jei negali žindyti jo, tai pabandyk Borden's Eagle Pienu. Tai pirmieji kudiškių maistas — padarytas iš riebaus karvių pieno ir rūpau cukro — ypatingai kudiškiams. Jis gydytojų rekomenduojamas visur del jo kokybės ir vienodumo. Per keletą gentkarčių tukstančiai motinų išauklėjo savo kudišius Borden's Eagle Pienu. Delto, kad jį rekomendavo draugai ir kad jos rado jį patenkinančiu.

Skatyk šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Paieškojimas

Paieškau tėvo Juozo Paužos, kuris nuo senų laikų iki 1916 metų gyveno Schotland, Anglijoj. Nuo 1916 metų neturiu apie jį jokios žinios, o labai norėčiau apie jį ką nors išgirsti. Todėl meldžiu atsišaukti, ar kas apie jį žino, malonėkite pranešti, už ką busiu jums labai dėkingas.

KAZYS PAUŽA,
3306 Salina Ave.,
Springwells, Wyne Co., Mich.

RIMBAS

Puikus ir Didelio Formato Juokų ir Satyros Mėnesinis žurnalas

Išėina pradžioje kiekvieno mėnesio. „Rimbe“ susisipietę geriausi Amerikos ir Lietuvos humoristai ir karikatūristai. Telpa kunigo DRIMBOS pamokslai, labai puikios originalės eilės, MELAGIO pastabos ir daug visokių naujenybių. Tokio laikraščio lietuviui dar neturėjo. Jis „bytina“ visus buvusius juokų laikraščius.

Kaina: Amerikoje, vieno numerio — 10c. Prenumerata metams \$1.00. Lietuvoje prenumerata metams \$1.50; vienas ekzemplierius — 15c. Agentams duodame 50%. Pinigus siųskite „Rimbo“ Administ., 3 Bateman Pl., So. Boston, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJE

ST. LOUIS, MO.
Gyvenimo Ruožai.

Nors čia lietuvių randasi dar nemažas skaitlius, bet jie jau laipsniškai sensta, tai jų veikimas jau ne tas, kaip buvo kelio metai pirmiau. Draugijos jau nesitveria, bet dar ir tos pačios nyksta. Kuopos bei kuopelės įvairių rusių jau kamašus paliko ir vargiai sulauks kojos pastoti, tad ir tų visų pramojų šaltinis išsisėmė. Gi dabar liekasi platus laukas SLA. kuopai plėtoti, ir be abejonės 214 kap. išaugis į stiprų kuną, ką dabartis jau rodo, nes kas susirinkimus narių skaičius didėja. Moterų skaičius nei kiek nemažėnis, negu vyrų. Apart to, tai naujas žiedas, — čia gimusios jaunosios gentkatės atėjimas: padori lietuvių sunus ir dukterys.

WILKES BARRE, PA.
Įvairumai.

Jau bus netrukus du mėnesiai praėję kai jau po ilgo streiko angliakasiai dirba ir jų medžiaginis gyvenimas pradeda įplūti į paprastą vagą: žmonės pradeda mokėti užvilktas skolas ir krautuves. „Bizniai“ atsitauso, draugijose jau mokama užvilktas mokėstis ir rengiama pramogos. Tik, deja, geresniųjų pramojų, kaip koncertų, teatrų, musų mieste nerengiama, nors ir randasi, kaip apilylinkėje taip ir pačiame mieste dalininkų, kurie galėtų koncertus duoti — ir dainių, ir muzikalių.

Kaip kitur, taip ir pas mus yra obalsis „savas pas savą“. Taip kalba žmonės, kurie turi įvairius „biznius“, pav. „groserminkai“, mėsininkai, amatninkai ir dar užėigų užlaikytojai. „Savas pas savą“ obalsis yra geras, nes tas kelia ir daro turtingesniais lietuvius. Ir gerai daro tie, kurie to obalsio laikosi. Taip ir kitos tautos daro, taip ir mes, lietuvi, turime daryti. Bet mes, lietuvi, turime palaikyti ir savus kitokių užsiėmimų žmones, jeigu tik jie, pagal savo užsiėmimą, ir darbą atlieka priderančiai.

Trumpoj ateityje, užėmus jiems pirmininkystės darbo vietą, teks dar mums pamatyti naujoviško veikimo, ir išties, jie geriaus dar galės veikti, negu mes, nes jiems nei vietinės kalbos, nei rašybos netruksta, ir organizatyvis darbas pas juos eis daug sparčiau. Mat, jie nėra pilni to priešingumo, kokį turi žmonės iš Lietuvos.

Valio moterys, valio jaunimas į SLA! Lai sau seni die-dai kritikuoja 214 kuopa, nes jau iš jų tarpo nors daug yra pašauktų, bet mažai išrinktų.

Per pastaruosius kelis metus mes turėjome musų mieste daktarę K. Abraičiūtę, bet jau dabar ji yra apleidus mus. Išvažiavo į Chicagą. Kaip tik gerbiamoji daktarė K. Abraičiūtė apleido mus miestą, taip greitai ir pasijuto vietos lietuvi, kad jau jos nėra. Jau kai dabar pasišaukia daktarę į savo namus, tai yra ir sunku susikalbėti su kitataučiu ir patarnavimas ne tas. Dr. Abraičiūtė, kai atsilankydavo į stubą, tai netik kad apžiūrėdavo tą ligonį, pas kurį buvo šaukta, bet dar ir kitieji suteikdavo daktariško patarnavimo už tą patį mokesį. Dabar tik pamatė, ką reiškia a-vo tautos žmogus, kuris yra san žiningas ir pasišventęs. Bet kuomet turėjome ją savo mieste, tai da kaip kas apie ją ir blogai atsiliepdavo, buk daktarai veltui iš žmonių ima pinigų.

CHICAGO, ILL.
Reikalingos Slaugės (nursės).

Lietuviai Daktarai M. D. (medikai), Chicagos ir kitų miestų Suvenyntose Valstijose reikalauja lietuvių kvalifikuotų slaugių (nursių) patarnavimo prie ligonių. Bet ne visados lietuves slauges galima surasti nežinant jų adresų.

Todel Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija prašo visas lietuves slauges, gyvenančias Chicagoje ir kituose miestuose bei kolonijose, prisijusti savo antrašai, vardą, pavardę arba vizitinę kortelę sekančiu adresu:

Dr. C. K. Kliuga,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Per pastaruosius kelis metus mes turėjome musų mieste daktarę K. Abraičiūtę, bet jau dabar ji yra apleidus mus. Išvažiavo į Chicagą. Kaip tik gerbiamoji daktarė K. Abraičiūtė apleido mus miestą, taip greitai ir pasijuto vietos lietuvi, kad jau jos nėra. Jau kai dabar pasišaukia daktarę į savo namus, tai yra ir sunku susikalbėti su kitataučiu ir patarnavimas ne tas. Dr. Abraičiūtė, kai atsilankydavo į stubą, tai netik kad apžiūrėdavo tą ligonį, pas kurį buvo šaukta, bet dar ir kitieji suteikdavo daktariško patarnavimo už tą patį mokesį. Dabar tik pamatė, ką reiškia a-vo tautos žmogus, kuris yra san žiningas ir pasišventęs. Bet kuomet turėjome ją savo mieste, tai da kaip kas apie ją ir blogai atsiliepdavo, buk daktarai veltui iš žmonių ima pinigų.

CHICAGO, ILL.
A. a. M. Šmukienės Laidotuvės.

Balandžio 1 d. įvyko a. a. Marijonos Šmukienės laidotuvės. Nors oras buvo prastas, žmonių palydėti velionės kuną susirinko labai daug. Mat ji buvo labai populiari moteris. Turėjo daug draugų, priklausė daugybė organizacijų, kaip tai Lietuvos Duktė ir Teisybės Mylėtojų pašalpinėms draugystėms ir daugeliui vadinamų kairiasparnių organizacijų. Velionės kuną iš namų lydint, J. Gasunas pasakė kalbą, kurioj išgirste a. a. Šmukienės darbus. Norint jos darbą kritikuoti, žinoma, galima būtų surasti ydų ir jame. Ji tečiaus jau yra mirusi. Musų sujudimai, simpatijos ir neapykantos jai neberupi. Ir todėl lai buna jai lengva šios šalies žemelė; ji dirbo daug ir užsitarnavo pasilso.

Ljudna Širdis.

Turime ir daug lietuvių, kurie yra visoki amatninkai. Bet vietos lietuviui nevisada juos remia. Eina pas svetimtaučius, bet tenai gauna „smagiai“ pakomplimentuoti. Atsitikimas buvo tokis: man teko buti vestuvėse, na žinoma porėlė kunigėlio surištą neatmezgamu ryšiu su visu jaunųjų pulku važiavo pas fotografa. Kadangi mes turime mus mieste tris fotografus lietuvius: A. Šukį, A. Valincijų ir J. Šiupšinską, tad ir maniau, kad pas bile kurį iš jų ir nusifotografuosime, ir kadangi jie visi yra įvairių pažiūrų žmonės, tai ir dideliu fanatiku esant galima savų pažiūrų surasti fotografa. Bet buvo kitaip. Jaunavedžiai buvo „honoravi“, tad fotografavomės pas angla. Na ir turėjome pir-tį iki darbas buvo atliktas. Gavome „muštravoti“ taip, kaip čigonas arklį „muštravoja“ Pilskiuose per jomarką rinkoj. Išvadino mus polanderiais ir kitais „gražiais“ žodžiais. Na tai

KENOSHA, WIS.

Šiuo laiku Kenosha, Simmons'o Lovų dirbtuvė visai silpnai dirba. Daug yra bedarbių. Gerai dirba vien Nash automobilų dirbtuvė. Todel ir biznis eina silpnai. Visi biznieriai sako: prastas biznis. Čia musų du draugai Povilauškas ir Kasputis nusipirko saldinių krautuve.

Kaz. Brazevičius.

KUDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS

DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KUDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiuo skyriuje mes kalbame nuo laiko grūdinime reikalavimus lietuviams motinoms ir motinoms jaunų kudiškių.

Kudiškių aprūpinimas ir pašalinimas yra dalykas gyvos svarbos tėvams ir tautai ir po juos, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai laikytis, kaip ir kitus dalykus, kurie yra labai svarbūs ir reikalingi.

STRAPSNIS 170.

Penėjimas iš Bonkutės Prigelbsti žindymui.

Pasitaiko, kad motinai nusilpus, arba susirūpinus, arba per greitai grįžus prie namų ruošos, jos pieno neužtenka kiekvyle ir kokybėje. Tada prigriebiantis penėjimas yra dažnai pagaidautinas, ir jei priimtas, tai geriau yra maitinti jį tarpais su žindymu. Tuo budu krutys yra reguliariai žindomos, o tas svarbu, kadangi nevartojamos, pieno liaukos nesunkia pieno, ir kudiškis gauna užtekinai maisto. Taippat svarbu motinai valgyti kodaugusia maitinančių valgių, kaip pieno, smetonos, kiaušinių, mėsos, šviežių daržovių, vaisių ir geros duonos, imant ir didelį kiekį skystų valgių. Švieži kiaušiniai, suplakti i džiovintą pienu, yra labai maistingi, gardys ir skanus.

Jei kudiškis buvo krutimis penimas kurį laiką, paskui pastatytas prie bonkutės, tai išmintinga, iki jis kiek aspiranta su naujoju maistu, išpradžių vartoti silpnęsi atmiežimą negu kad yra nurodoma jo amžini. Mišinj galima stiprinti kas pora dienų, iki atitinka jo amžini. Jei kudiškis rodo ženklų negero virškinimo, tai tuoj reikia vėl grįžti prie silpnėsio mėsimo. O jei jis rodo pasitenkinimo, užauga 4-6 uncijas kas savaitę, nevemia, ir tvarkingai išsilisuoja viduriukus, tai gali buti tikras, kad maistas yra tinkamo stiprumo ir kiekio.

Penėjimų Tarpai.

Išpradžių per keletą savaičių mes rekomenduojame penėti kas dvi valandas; bet galima keisti šitą prisitaikant prie kudiško savybių. Kadangi vienas kudiškis suvalgo daugiau, o kitas mažiau, tai negalima nustatyti griežtai kiek reikia duoti. Motina turi geriau žiūrėti, kaip kudiškis einasi, negu kaip rašoma knygoj. Nekurie žinovai sako, buk reikia penėti kas tris valandas, nes esą jį ta

Borden's EAGLE BRAND

CONDENSED MILK

Už šitą koponą gauname gausią ir sveiką maistą. Uždėję šitą koponą, mes patvirtiname, kad šis pienas yra geriausias ir sveikiausias. Jis yra paruoštas ir penėti savo ir visu kudiškį. Išpradžių kiti ir prisijaukite šitandui su Jūsų vardu ir adresu: THE BORDEN COMPANY Borden Bldg. New York

Padarytas iš geriausių karvių pieno ir gryno cukraus specialiai del kudiškių kuriems reikia tikro maisto del jų išauginimo

Slapios Kojos!

Slapios kojos pavojinga! Daug pavojingų peršalimų, vedančių į influenzą ir plaučių uždegimą, galima primesti slapioms kojoms. Patrinkite kojų padus vikriai ir išitisi su

PAIN-EXPELLERIU
Vaizbaženklis Jreg. J. V. Pat. Biure.

Trinkit iki oda įkais ir kojų padai paraudonuos.

Ziemos ar vasaros metu saugokitės slapių kojų! Pain-Expellerį parduoda vaistininkai visur, 35c. ir 70c. už bonką.

Tikrasis pažymėtas Inkaro vaizbaženkliau.

F. A. D. RICHTER & CO.
BERRY & SO. 5th STS. BROOKLYN, N. Y.

Telegrafinės Pinių Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntimo sistemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybę asisti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiau laiku, už pigiausia kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIE-OS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON I 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Inigai pilnai garantuojami ir nesant galimybės išokēt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaitys 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų \$11.25	400 litų \$42.50	700 litų \$73.25
200 litų 21.50	500 litų 52.75	800 litų 83.50
300 litų 32.00	600 litų 63.00	900 litų 93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILLINOIS.

PARANKIAUSIAS KELIAS LIETUVA

\$107

TIESIOG I KLAIPEDA

3-čia klasa
BALTIJOS AMERIKOS LINIJA
Gegužės 18, Liepos 17
IR SPECIALE EKSKURSIJA I KLAIPEDA 27 BALANDZIO LAIVU „LITUANIA“

Užsisakykit vietas šių išplaukimų \$18 Abi Pusi

Trečia turistinė klasa (buvusi antra klasa), tiktai \$10 višš kainos paprastos 3-čios klasos vienpus, \$15 abipus.

Jeigu norit važiuot I LIETUVĄ pasiteiraukit ir važiuokit Baltijos Amerikos Linija Sekantis išplaukimas laivų — „Lituania“ 27-tą d. Balandžio „Estonia“ 18 dieną Gegužės Žinim kreipkitės į vietos agentus, ar stačiai į kompaniją: — 8—10 Bridge St., New York

Babravičiaus Rekordai

„Vienybės“ Rekordų Skyrius specialiu užsakyimu įsigijo iš Columbia Kompanijos sekamus Babravičiaus rekordus, kurie buvo skirti išleisti tik kovo mėnesy.

„Plaukia Sau Laivelis“ ir „Karvelėli“ (12 colių kaina \$1.25)
„Aguonėlės“ ir „Kur Bakužė“ (10 colių 75c.)

Kaina abiejų rekordų su persiuntimu \$2.75
Kartu užsisakykite ir Kipro Petrausko „Dudėlė“ (10 colių 75c.) ir „Stasys“ (10 colių 75c.)

V I E N Y B Ė,
193 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

REIKALINGI AGENTAI

Mums reikalingi agentai tuojaus visose kolonijose nuolatiniai arba tik liuoslaikiu. Atlyginimas yra geras ir proga gera paprastam žmogui pasidaryti pinigų nuo \$50 iki \$75. Kas mėnesy liuosu laiku. Reikalaukite visų informacijų dykai.

Vyrai ir moterys gali buti mūsų agentais. Moksleiviams yra gera proga užsidirbti pinigų atliekamu laiku nuo mokinimosi.

S A N D A R A,
327 E Street, BOSTON 27, MASS.

D A B A R U Ž S I R A Š Y K

'AMERIKOS LIETUVI'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

'AMERIKOS LIETUVIS'
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

Kas tai yra — „ŽMONIJS ISTORIJA“

Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradanti apskaiti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvūnų, apsakoma plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliucija.

Leidžia „Dirva“ — kas iš kalno užsiprenumeruos gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą.)

Didžiausias veikalas už tokius pinigus!
Prenumeratorių vardai tips toje knygoje.

(Reikalaukit cirkuliro dykai, paaiškinančio apie knyga)

„G A L I U N A S“

Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

„DIRVOS“ KNYGYNAS,
3352 Superior Avenue, CLEVELAND, O.

REIKALINGI AGENTAI

Mums reikalingi agentai tuojaus visose kolonijose nuolatiniai arba tik liuoslaikiu. Atlyginimas yra geras ir proga gera paprastam žmogui pasidaryti pinigų nuo \$50 iki \$75. Kas mėnesy liuosu laiku. Reikalaukite visų informacijų dykai.

Vyrai ir moterys gali buti mūsų agentais. Moksleiviams yra gera proga užsidirbti pinigų atliekamu laiku nuo mokinimosi.

S A N D A R A,
327 E Street, BOSTON 27, MASS.

D A B A R U Ž S I R A Š Y K

'AMERIKOS LIETUVI'

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramų pasiskaitymų, naudingų moksliskų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražių sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIETUVI, pardavinėti knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokite taip:

'AMERIKOS LIETUVIS'
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

SUSIRINKIMAS SU KLAIPĖDOS ATSTOVAIS.

Kovo 9 d. vakare, „Vienybės“ Salėje, Brooklyne, įvyko susirinkimas, kuriame dalyvavo ir Klaipėdos Krašto atstovai: pp. M. Jankus ir A. Brakas. Šis susirinkimas sukvieta vietinis Lietuvių Prekybos Butas, todėl jame ir dalyvavo gražus burys veikėjų ir biznierių.

Pirmininkaujant p. Ks. Strumskui, svečiai padarė pranešimą apie Klaipėdos Krašto padėtį ir paaiškino savo kelionės tikslus. Pirmas trumpai kalbėjo p. Jankus, o po to platesnį paaiškinimą padarė p. Brakas. Abudu vaizdžiai nupiešė vokiečių dedamas pastangas krašto suvokietinimui ir didžviekių žygius prieš lietuvius. Taipgi trumpais ruožais papasakojo lietuvių darbuotę ir tą sunkią kovą, kuri reikėjo ir šiandien tebereikia vesti su vokiečiais, kad Klaipėdos Krašką išlakius iš tikrųjų Lietuvai. Svarbiausias šiandien kiekvieno lietuvių pareiga linki Klaipėdos Krašto, tai jo lietuvinimas.

Taigi ir gerb. Atstovų misijos Amerikon svarbiausiu tikslu yra supažindinti Amerikon lietuvius su Klaipėdos krašto kultūrine ir ekonomine padėtimi ir kvieisti juos apsigyventi Klaipėdos Krašte. Šiandien esą Klaipėdos Krašte galima nupirkti už pigią kainą namus ir ukius iš tų vokiečių, kurie prisirašė prie Vokietijos ir nori kuogreičiausiai aplieisti Klaipėdos Kraštą. Taigi, kad apsaugojus vokiečių parduodamas nuosavybes nuo patekimo į žydų ir lenkų rankas, ypač pastarieji dabar veržiasi į Klaipėdos Kraštą, reikia lietuviams tas nuosavybes išpirkti. Lietuvoje piniginių žmonių labai mažai, todėl reikėtų Amerikon pasiturintiems lietuviams tuomi pasirūpinti. Taipgi prie progos gerb. svečiai parinko ir aukų Klaipėdos Krašto kultūrinėms įstaigoms, kurios dirba svarbų lietuvių darbą. Jie turi įgaliojimus net nuo penkių Kl. Krašto kultūrinų lietuvių organizacijų ir čionai veiks kaip jų atstovai, prisilaikydami nepartinio pagrindo. Tuo tikslu lankys Amerikon lietuvių kolonijas su pranešimais.

Susirinkusieji išklausę gerb. svečių pranešimo ir apkalbėję budus jų misijos parėmimui, sumetė aukų 50 dol. Taigi šis, kad ir neskaitylingas susirinkimas, buvo įdomus, svarbus ir sekmingas.

Dalyvis.

AMERIKOS LIETUVAITĖ ITALIJOS OPEROJE.

Dainininkas Pr. Rimkus rašo iš Milano (Italijos) „Tėvynės“ redakcijai ir tarpe kitko praneša, kad Brooklyno ir apylinkės lietuviams gerai pažįstama dainininkė p-lė Elena Aušriūtė kovo mėnesio pabaigoje turėjo dainuoti italų operoje Carcano teatre, Milane. Smagu išgirsti tokias žinias apie Amerikon lietuvių artistus, besimokinančius Italijoje. Linkime p-lėi Aušriūtei kuogeriausio pasisekimo!

MARGUČIŲ VAKARIENĖ.

Sekmadieny, balandžio 11, „Vienybės“ svetainėje buvo surengtas „margučių vakarėlis“. Rengė jį vietinė Tėvynės Myletojų Draugijos kuopa. Svečių susirinko gražus būrelis. Rengėjai ir rengėjos šios pramogos pavaišino svečius šaunia vakariene. Du brooklyniečiai dainininkai sudainavo solo keletą dainelių. Jų dainos suteikė tikrai didelio malonumo susirinkimui. Na, žinoma, susirinkimas nepagalvėjo nei savo batų, nei kojų, ir jau šoko tokiu smagumu, kokį retai kada galima matyti lietuvių baluose ir vakariene.

Dalyvavęs Vakarėly.

NEPAPRASTAS KONCERTAS.

Balandžio (April) 17 d., 1926 m. Sv. Panelės Apr. Parapijos Salėje, No. 5-th ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y., rengiama koncertas, kuriam be abejonės, lemta sulosti šio sezono Brooklyno koncertų eilę svarbiausią rolę.

Dainuos nesena atvykusios iš Lietuvos operos artistės Kamilė Jozevskaitė ir Liuda Sipavičiūtė.

Norėtusi, kad juo skaitlingiau lietuviai atsilankytų į šį koncertą. Pasakysiu daugiau: norėtusi tiesiog priversti kiekvieną lietuvių ir kiekvieną lietuvaitei ateiti į šį koncertą. Ir ve kodėl.

Mes turime chorų — gerų chorų, Brooklyne. Mes turime dainininkų ir dainininkių, ir gerų — čia Brooklyne. Tečiaus visi jie pašvenčia daili tik dalį savo laiko. Ir negalima reikalauti, kad jie dainuotų taip, kaip dainuoja profesionalai dainininkai ir dainininkės.

Tiesa, jų koncertai suteikia mums smagumo, ir todėl mes lankome juos. Mes lankome juos dar ir tuo tikslu, kad parėmus jų gerus norus ir pastangas. Kai dainuoja tečiaus profesionalai dainininkai ir dainininkės, mes einame jų dainų klausyti jau ne tam, kad „parėmus“, bet tam, kad gavus tikro, aukšto, kilnaus smagumo; kad užmiršus gyvenimo rūpesčius, bėdas; kad apvalius mūsų širdis ir sielas, kurios tokioj šaly, kaip Amerika, ir miestuose, kaip New Yorkas, apdulksta, apruksta, pajusta lig patys miesto murai. Šitokia kiltaus smagumo, šitokia dvasios — sielos valymo galima tikėtis ir iš busimo gerb. Jozevskaitės ir Sipavičiūtės koncerto.

Gerbiamieji Brooklyno lietuviai! Mes lankome dažnai kelis kartus savaitėje „muvis“. Mes lankome ne retai įvairius „gayety“ teatrėlius. Mes atlankome ir mokame pinigų kitokiose pramogų vietose. Bet ar galima „muvių“ dainininkai ir dainininkės, ar galima „gayety“ vietų dainos lyginti dainoms operos dainininkų ir dainininkių? Nieku būdu. Ir jeigu mes lankome, taip sau, vidutinės vertės koncertus, mes turime, mes tiesiog privalome būti šiame operos artistų koncerte.

Kiti gerb. dainininkų koncertai įvyks:

Newark — balandžio 24 dieną, vakare.

Elizabeth'e — balandžio 25 d. vakare, Lietuvių Svetainėje. Žinių Rinkėjas.

TEOLINDA SCENOJE.

Juokingiausia, pirmu kartu lietuvių kalboje komedija „Teolinda“ bus pastatyta scenoje balandžio 25 dieną, Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. Veikalą stato scenoje Operetės Draugija. Lošime dalyvaus geriausias Brooklyno scenos mylėtojų spēkos. Programe dalyvauja taipgi visas Operetės Draugijos choras. „Teolinda“, sakoma, esanti juokingiausia visų komedijų lietuvių kalba, kokios tik buvo statytos scenoje.

Ž. R.

SMUKININKO JONO VELIKOS KONCERTAS.

Šis koncertas įvyks 18 d. balandžio Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyn. Apart paties smukininko Jono Velikos programe dalyvauja sekantys asmenys: Pranas Stankunas, basso,; M. Česnavičiūtė, soprano; N. Smith, Maskvos teatro artistė, soprano; N. Mascolo, New Yorko simfonijos orkestros narys, čelietas. Programas bus įvairus.

SVEČIAI REDAKCIJOJE.

Balandžio 9 d. atsilankė „Tėvynės“ redakcijon SLA. 35 kuopos narys ir darbuotojas p. Juris Vaisnis iš Wilkes Barre, Pa. Su juo drauge lankėsi ir p. T. A. Račiunas iš Freeport, L. I. Pil. Vaisnis pranešė, kad jis išvyksta Lietuvon bal. 17 d. Kartu su juo vyksta SLA. 7 kuopos darbuotojas ir buvęs sekretorius p. J. Tilinskas ir p. J. Andriušis, abudu iš Pittston, Pa. Visi rengiasi paviešėti Lietuvoje per vasarą ir vėl grįžti Amerikon.

GARNYS DARBUOJASI.

Balandžio 2 dieną, t. y. Vėlykų ketverge Garnys aplankė Newarko ir apylinkės lietuviams gerai žinomus lietuvių darbuotojus Albina ir Jevą Trečiokus, palikdamas jiems gražų ir linksmą aštuonių svarų sunelį.

Linkėtina pp. Trečiokams išauklėti savo sunelį, kaip ir jie patys, geru lietuvių, kad būtų naudingas jiems patiems ir visai lietuvių tautai.

Linkėtina pp. Trečiokams išauklėti savo sunelį, kaip ir jie patys, geru lietuvių, kad būtų naudingas jiems patiems ir visai lietuvių tautai.

Iš Lietuvos Laikraščiu

POLICININKAS — ŽMOGŽUDYS.

„Gaščiūnai. Šiaulių apskr. Vietos policininkas Družas gavęs iš Jaučunų gyventojų Adomaičio, pranešimą, kad jo kaimynas Bernotas suvališkai paėmė iš jo bosą su alumu, nuvyko daryti „teisumo“; Bernotui atsisakius gražinti bosą, nes šis jam priklausė (tat ten pat paaiškino ir Adomaitis), Družas kelius sykius iššovė kamauroji revolveriu ir išvyko pagalbos. Sugrįžęs su keliais ginkluotais šauliais, vėl pareikalavo, bei jam griežtai atsisakius čia pat prie viso burio šaulių ir žmonių atitraukęs kelius žingsnius iššovė bent 5 kartus į Bernotą ir negyvai užmušė.

Prieš tat anksčiau su revolveriu grasino kaimo seniunui ir Bernotienei. Družas pirma tarnavo žvalgybininku ir jau yra savotiškai pasižymėjęs tvarkadariu. Apyg. Teismas š. m. kovo 11 d. nuteisė jį 12 metų sunk. darbų kalėjimu.

ŠLIUBŲ TAKSA.

Udrija. Vietos kunigas už šliubus nustatė tokią taksą: prie altoriaus šliubas kainuoja 61 lt., prieš grotelės 50 lt., o po vargonais 20 lt. Kąžin kiek šliubas kainuoja už durų?

Kuopu Susirinkimai

St. Louis, Mo. SLA. 214 kp. susirinkimai liekasi perkelti į paskutinį nedėdienį kiekvieno mėnesio, Publick Library Auditorium, 14-th St. ir Cass Ave. Pradžia 2 val. po pietų. Sekantis susirinkimas įvyks 25 d. balandžio. Nariai malonėsite prisibuti, nes bus rinkimas Centro valdybos.

J. V. Klastaitis.

Pittsburgh, Pa. SLA. 40 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 18 d. balandžio, 2 val. po pietų. Gerbiami nariai ir narės malonėkite skaitlingai susirinkti į sekantį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus balsavimas Centro valdybos. Ateidami susirinkimui nepamirškite atsivesti ir naujų narių prirašymui prie SLA. 40 kuopos.

P. Savickas — sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kp. susirinkimas įvyks 25 d. balandžio, 1 val. po pietų, Juliaus Danilavičiaus svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite skaitlingai susirinkti, nes bus

REIKALAVIMAI

Reikalaujam agentų ir agentų del pardavinėjimo Deksnio garsių gduolių nuolatiniu laiku arba atliekamam laiku vakarais gali užsidirbti nuo 50 iki 100 dolerių ir daugiau savaitėje. Rašykite del platesniū informacijų.

DEKSNIS OINTMENT CO., 518 Main Street, HARTFORD, CONN.

Tel. Empire 7305
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Nenusiminkite labai jei jus sergate, esate nuvargę ir labai blogai jaučiatės

Štai yra naujas prirengimas del šitų nesmagumų kur tuksandčiai dabar vartojta ir gauna labai geras pasekmes net į keletą dienų.

Nueikite pas savo aptiekorių ir gaukite butelį vadinama Nuga-Tone. Ji suteiks jums gyvumo, smagumo ir vikrumą jusų nuilsusiems nervams ir muskulams. Nuga-Tone budavoja raudoną kraują, stiprius, patvarius nervus ir muskulus ir suteikia didelį stiprumą gyvenimui. Musų skaitytoriai turėtų pabandyti tą naują gydymą. Ji veikia pasekmingai tokiuose atsitikimuose. Nuga-Tone yra labai maloni vartoti ir pradėsite jaustis geriau tuojau. Vartokite tik tai porą dienų ir jei jus nesijaustite geriau ir neišrodysite geriau, nuneškite likučius aptiekoriui ir jis sugrąžins jums jusų pinigų. Išdirbėjai Nuga-Tone žino labai gerai, kad ji suteikia jums tiek daug gero ir jie įsakė visiems aptiekoriams duoti jums garantiją arba pinigų gražinti, jei jus neuganėdins. Žiūrėkite garantiją ant pakelio. Rekomenduojama, garantuojama ir parduodama pas visus aptiekorius.

Kodel Bambino? Todėl, kad Bambino sureguliuos jusų kudičio sistemą. Todėl, kad Bambino palengvins užkietėjimą vidurių, mėšlungius ir dieglius. Todėl, kad kudičiai mėgsta Bambino už jo saldumą. Jie net prašo daugiau! Todėl, kad Bambino yra kudičių Geriausias Draugas. Jusų vaistininkas parduoda Bambino po 35c. bonką, arba galite gauti tiesiai iš laboratorijos. Pavyzdinė bonkutė siunčiama veltui ant pareikalavimo.

F. AD. RICHTER & CO. Berry and So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Todėl, kad Bambino yra kudičių Geriausias Draugas. Jusų vaistininkas parduoda Bambino po 35c. bonką, arba galite gauti tiesiai iš laboratorijos. Pavyzdinė bonkutė siunčiama veltui ant pareikalavimo.

YRA GERAS DEL:
1. Ramatiško gėlimo.
2. Nerviško galvos skausmo.
3. Neuralgijos skausmo.
4. Mėšlungiško traukimo.
5. Kietsprando.
6. Skausmo sonų, krutinės ir pečių.
7. Apsideginimo ir žaizdų.
8. Apsisaugojimo nuo uodų.
9. Skaudančių muskulų.
10. Apsisaugojimui nuo užmudijimo, nuo silpnų atsitikimų, idrėskimo ir tt.
Prekė 35c., 65c. ir \$1.25. Del patarimo arba knygutės rašykite į:
ALBERT G. GROBLEWSKI & CO., Dept. 14, Plymouth, Pa.

I Lietuvą ir iš Lietuvos PER BREMENĄ Ant didžiausio ir greičiausio Vokietijos laivo COLUMBUS arba ant bile laivo šios linijos. Tikrai 8 dienas ant vandens Puiki trečia klasa — vien kajutos. Nupigintos laivakortės į abi pusi. Del informacijų kreipkitės prie NORTH GERMAN LLOYD 32 Broadway, NEW YORK arba pas bile vietinį agentą

PLIKOS GALVOS IR DYKA ZEMĖ. Negalite užauginti buvusių puštyne, nei gražių stambių plaukų ant plikos galvos. Bet galite apsaugoti savo plaukų lėtina nuo pavimo, pravejant pleiskanąs Ruffles pleiskanų mirtinas priežas tų jumi padarys. Irinant švelniai ir galvos oda per savaitę ar desimtį dienų laiko, Ruffles išnaikins iš jusų galvos pleiskaną ir atgaivins normalų plaukų augimą. Nusipirkite bonką už 65c. pas savo vaistininką, žinduonį, arba jei norite atsiskite 75c. tiesiai laboratorija. F. AD. RICHTER & CO. Berry and So. 5th Sts. Brooklyn, N. Y.

Paieškojimas

Paieškau savo seserų Teofilės ir Veronikos Mikaliūnaičių. Veronika yra vedus ir po vyrų vadinas Krivickienė. 1918 metais gyveno Pittsburgh, Pa. Nuo to laiko nieko apie jas negirdėjau. Malonėkite atsiskaityti, nes turiu svarbų reikalą, ar kas apie jas žinote, malonėkite pranešti, už ką busiu labai dėkingas.

STEPONAS MIKALIUNAS, 3306 Salina Ave., Springwells, Wayne Co., Mich.

Paieškau savo seserų Teofilės ir Veronikos Mikaliūnaičių. Veronika yra vedus ir po vyrų vadinas Krivickienė. 1918 metais gyveno Pittsburgh, Pa. Nuo to laiko nieko apie jas negirdėjau. Malonėkite atsiskaityti, nes turiu svarbų reikalą, ar kas apie jas žinote, malonėkite pranešti, už ką busiu labai dėkingas.

VISIEMS

Vyrams ir moterims, kurie keliaus Lietuvon apsilankyti ir grįžti Amerikon, taipgi imantiems pirmas ir antriasias Amerikon popieras reikia žinoti Amerikon atkeliavimo laiką ir laivo vardą, ką parupina-suranda P. MIKOLAINIS, 188-190 Sands Street, BROOKLYN, N. Y.

Jeigu Manote Pirkti PLAYER—PIANĄ Tai tēmykite kad pas mane galima pirkti garsinga LAUTER HUMANA kuris yra svieto puikiasias Playeris

Turiu kitus Playerius nuo \$350 ir brangiau, kurie yra pilnai gvarantuoti ir parduodu ant lengvų išlygų. Rašykite ar gausite katalogą. JOHN LIZDAS, 477 South Main St., WILKES BARRE, PA.

SKAUSMAS KUR? PAMINKIT. ZMIJEZNIK

ROSEDALE Dry Cleaning Co. Rand. 7906 C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.,

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Rankų, Kojų, širdima, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne ronsa). Tūkstantai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek ji pati averia su lig naudos gydymu. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą. Klauskite pas aptiekorių taip DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT. Deksnis Ointment Co., 518 MAIN ST., BOX 322, HARTFORD, CONN., U. S. A.

ROSEDALE Dry Cleaning Co. Rand. 7906 C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.,

ROSEDALE Dry Cleaning Co.

Rand. 7906 C. F. PETRAITIS, Prop. 6702 Superior Ave.,

NAUJAS IŠRADIMAS DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizma, Ranku, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Šaltį, Rankų, Kojų, širdima, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne ronsa). Tūkstantai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai. Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek ji pati averia su lig naudos gydymu. Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą. Klauskite pas aptiekorių taip DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT. Deksnis Ointment Co., 518 MAIN ST., BOX 322, HARTFORD, CONN., U. S. A.

DEKSNIS Ointment Co., 518 MAIN ST., BOX 322, HARTFORD, CONN., U. S. A.

Tel. Greenpoint 5975

Didelė Vasaros Ekskursija LIETUVON Didžiausiu pasalyje laivu MAJESTIC Gegužio 15 d. Keliauninkus asmeniškai palydės iki pat Klaipėdos White Star Linijos ekspertas palydovas Į abi pusi nupiginta kaina \$18r Jung. Valst. karės takų \$5 ekstra Tik 6 dienas per Atlantiko vandenyną. Pakelini pamatysite milžinišką miestą Londoną ir pasieksite Klaipėdą į 11 dienų Pilnų informacijų norėdami gauti kreipkitės į jusų apylinkės agentą arba į

WHITE STAR LINE, No. 1 Broadway, New York City.

TĖMYKITE! Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotats Veikalas Antgalviu Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikon lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai iševijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikon lietuvių istorija.

Kaina \$1.50 Drutame apdare \$2.00 Reikalaujami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu: "TEVYNES" ADM., 307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

VISI LIETUVIAI

Tėvyniniai rukydami NAUJOKŲ BROLIŲ padarytus cigarus džiangesi, nes jie yra skaniausi Amerikoje, kurių dumias puikiai dega. Todel užpašom garbius Susivienijimo draugų paremli liegus, tad Restauracijose, Klubuose, Storuose, Lietuvių Salėse ir užgoigose — visur reikalaukit ir rukykit po vardu

JONO — JOHNS — CIGARŲ arba brolio Petro bei LDK. Vytauto vietoj kažin keno. Tėmykit kad butų cigarų paminėti vardi ant bakso. Į visus miestus išsiunčiam ant pareikalavimo. Adresas: J. & P. NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ, 267 Division Ave., Brooklyn, N. Y. Lietuviai kituose miestuose gali užsidirbt pinigų agentaujant cigarus.

Jonas Naujokas, tuvišką idirbyte, tad Restauracijose, Klubuose, Storuose, Lietuvių Salėse ir užgoigose — visur reikalaukit ir rukykit po vardu

PIRMA EKSURSUA LIETUVON šį metų laivu Columbus balandžio 20 dieną iš New Yorko per Bremą į Kauną per 10 dienų. Kurie norite kartu keliauti, del informacijų kreipkitės į JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA, 168 Grand Street, BROOKLYN, N. Y. (SLA. narys)

Tel. Greenpoint 5975